

Å ETS STO A INVASIONSA T – G ÖNSISKA FOTO: HANS C ONE TJSKÅNSKA BILDE .

Sträckfågelräkningar vid **Falsterbo** *hösten* **2010**

MIGRATION COUNTS AT FALSTERBO IN THE AUTUMN OF 2010

äkningar i Naturvårdsverkets regi bedrevs mellan 1 augusti och 20 november. Den övervägande majoriteten av arterna räknades medan åldern bestämdes för rovfåglar och vissa andra grupper. Antalsmässigt ett normalt år, där dock bilden för olika arter är mycket splittrad. Medan en del tropikflyttande småfåglar uppträdde relativt talrikt var flertalet långflyttande rovfåglar fåtaliga, sannolikt främst på grund av olämpligt sträckväder. Oktober var betydligt mildare än året innan vilket ledde till bättre siffror för många kortflyttare. T.ex. räknades fler ormråkar än på många år medan den andra vanligaste rovfågeln, sparvhök var fåtalig. Mest glädjande var det höga antalet fjällvråkar i kontrast till förhållandevis låga siffror för övriga nordliga rovfåglar. Ungfågelsandelen för flertalet rovfåglar låg dock klart över medel. Bland invasionsarterna märktes framförallt ett rekorduppträdande av grönsiska men även sidensvans, stjärtmes, talgoxe, gråsiska, domherre och stenknäck var relativt talrika.

MEDDELANDE N 261 F ÅN FALSTE BO FÅGELSTATION

AV NILS KJELLÉN

DE STANDARDISERADE HÖSTRÄKNINGARNA

i Naturvårdsverkets regi påbörjades hösten 1973 som en del i deras fågelmonitoring. Sedan 2001 ansvarar undertecknad för dessa räkningar som redovisas årligen i Fåglar i Skåne (Kjellén 2010 och tidigare). Numera presenteras det samlade resultatet löpande på Falsterbo Fågelstations hemsida under: http://www.falsterbofagelstation.se/index_s.html.

Det nedmonterbara vindskyddet på Nabben reparerades under hösten, men kom upp relativt sent.

FÅLTARBETE

Under perioden 1 augusti till 20 november upprätthölls daglig bevakning av sträcket. Samtliga arter räknades från gryningen fram till 14.00 vintertid. Om det vid denna tidpunkt fortfarande pågick rovfågelsträck räknades detta fram tills att det upphörde. Under ett fåtal dagar, när sträcket på grund av otjänlig väderlek varit obefintligt, har räkningarna avslutats före 14.00. Nils Kjellén har räknat 1 augusti till 6 november medan David Erterius var på plats 11 augusti till 20 november. Under den period båda var närvarande delade vi upp arterna för att erhålla så god täckning som möjligt. Observationsplats har varit den sydvästligaste udden, Nabben. Endast under ett fåtal dagar då vindarna förskjutit rovfågelsträcket mot norr har observatörerna flyttat upp till Fyren vid middagstid, för att täcka sträcket bättre. Som avlösare för någon av oss under ett fåtal dagar har Aron Andersson, Alex Bühring, Bengt Grandin, Michael Tholin och Pekka Westin fungerat. Alla inblandade tackas varmt för sin medverkan.

Tim Andersen har skickat sträcksiffror från insträcket vid Stevns klint mitt emot Falsterbo. Där var det bevakning 2 dagar i juli, 20 dagar i augusti, 20 dagar i september, 13 dagar i oktober och 9 dagar i november. Från Hellebæk, norr om Helsingør, med bevakning 57 dagar 7 augusti–15 november, har siffror erhållits från Steen Søgaard.

RESULTAT OCH DISKUSSION

Efter en ovanligt kall maj var vädret i juni mer normalt och växlingsrikt. Sedan följde en torr och varm juli. Sammantaget sannolikt inga stora häckningsproblem för flertalet tättingar. I sto-

ra delar av Norrland var tillgången på smågnagare bättre än på många år. Detta gäller dock inte lämlar i fjällen. Även längre söderut förefaller gnagartillgången ha varit god i många landskap. Alltså goda förutsättningar för de rovfåglar som är beroende av dessa.

Under augusti fick Falsterbo 186 mm regn att jämföras med normala 50 mm. Detta gynnade förekomsten av adulta vadare och i viss mån måsfåglar, men missgynnade rovfågelsträcket. Även en del tropikflyttande tättingar som trädpiplärka och ladusvala var förhållandevis talrika. September bjöd på relativt normalt väder, men sträcket missgynnades av perioder med ostvindar och hård västvind. Efter en mild inledning var avslutningen av oktober kallare än normalt. Detta ledde till ett par fantastiska rovfågelsdagar och fågelutgången var generellt betydligt bättre än föregående höst. I november var vädret förhållandevis mildt och disigt med relativt låga sträcksiffror. Den rekordtidiga kylan och snön kom inte förrän strax efter det att räkningarna avslutats. Allmänt uppträdde majoriteten av kortflyttarna i relativt goda antal under senhösten, framförallt jämfört med hösten 2009 då summorna var väldigt låga.

Totalsumman på nära 1,8 miljoner sträckare ligger något över genomsnittet. Resultatet för olika arter var dock ovanligt blandat. Medan en del arter uppträdde i rekordantal var andra förvånansvärt fåtaliga. Allmänt fortsätter nedgången för de arter som minskat mest under perioden. Bland invasionsarterna står grönsiskan i en klass för sig, där det nya dagsrekordet är lika med den tidigaste högsta årssumman. Andra arter som var ovanligt talrika är sidensvans, stjärtmes, talgoxe, gråsiska och stenknäck. Detaljerade värden för samtliga arter presenteras på hemsidan.

ROVFÅGLAR

Liksom tidigare år har de ej åldersbestämda rovfågelnas fördelats efter bestämd procent i varje 10-dagarsperiod. Sammanlagt 51 936 rovfåglar kan jämföras med ett genomsnitt på drygt 43 000 sedan 1973. Generellt uppträdde kortflyttarna relativt talrikt medan flertalet tropikflyttare var förhållandevis fåtaliga. Det senare förklaras snarast av olämpligt sträckväder under sträcktoppen och inte av att häckningen miss-

● **TABELL 1. UNGFÅGELSANDEL FÖR VISSA ROVFÅGLAR**

Ungfågelsandel (%) bland sträckande rovfåglar i Falsterbo 1986–2010.

Proportion of juveniles (%) among migrating raptors at Falsterbo 1986–2010.

	2009	2010	Medel Mean	Medel 86–90	Medel 91–95	Medel 96–00	Medel 01–05	Medel 06–10
Bivråk	12	14	12	13	10	11	13	14
Brun glada	17	35	16	15	16	7	26	25
öd glada	58	60	75	83	76	75	76	65
Havsörn	31	34	38	36	36	29	52	38
Brun kärrhök	56	74	75	76	78	77	74	68
Blå kärrhök	62	78	65	60	57	66	74	68
Stäpphök	80	63	49	25	0	100	46	72
Ängshök	73	36	61	51	51	69	75	57
Duvhök	100	92	94	96	95	100	95	82
Sparvhök	90	85	78	79	80	73	78	80
Ormvråk	35	65	47	38	44	53	49	49
Fjällvråk	6	66	27	25	19	19	35	39
Mi skrikörn	0	0	1	0	0	0	8	0
Kungsörn	100	100	71	43	72	100	75	100
Fiskgjuse	23	44	51	50	51	60	51	40
Tornfalk	69	88	77	70	75	79	81	80
Aftonfalk	-	100	81	50	79	100	100	50
Stenfalk	84	89	86	88	86	82	91	81
Lärfalk	78	84	86	89	84	87	85	86
Pilgrimsfalk	23	51	31	40	31	29	29	34
Medel	52	63	56	51	52	61	61	54
12 arter	50	67	59	59	58	59	61	59

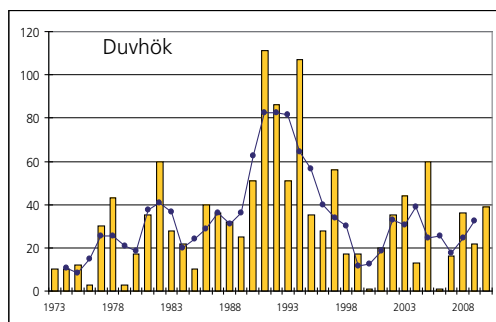
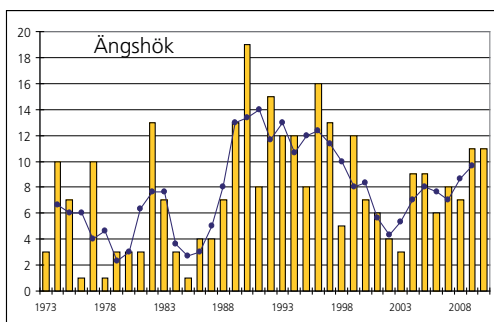
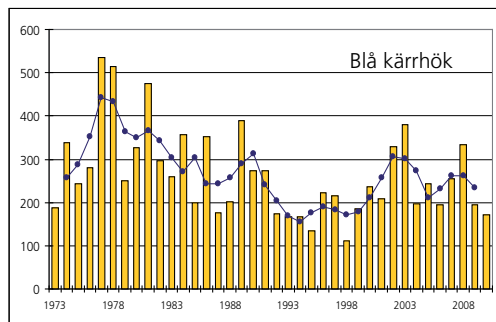
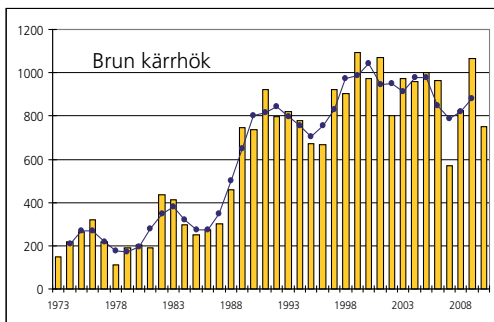
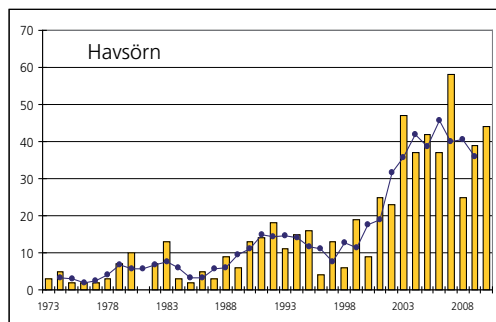
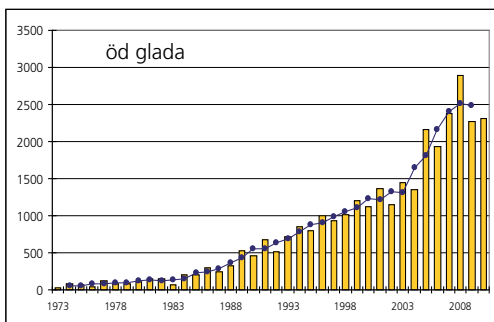
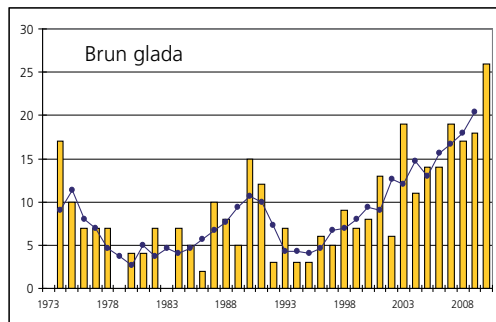
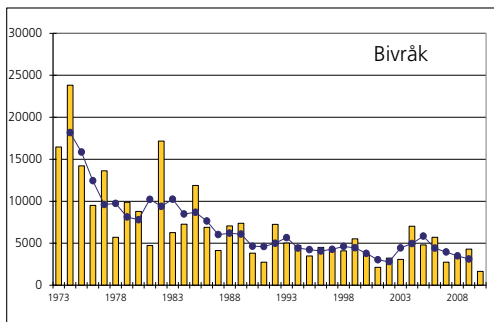
lyckats. Liksom för flertalet sträckare var antalet rovfåglar förhållandevis lågt under 1990-talet, för att sedan stiga påtagligt. Ungfågelsandel åren 2009–2010 samt medelvärden för olika tidsperioder återfinns i Tabell 1. Höstens genomsnittliga procentandel ligger klart över medel för hela perioden, vilket blir ännu tydligare om man endast inkluderar de 12 vanligaste arterna (Tabell 1). Årets passage uppdelad på tiodagarsperioder samt medeltal för åren 1973–2009 återfinns i Tabell 3. I Figur 1 visas sträckutvecklingen för de 16 vanligaste arterna under perioden.

BIVRÅK *Pernis apivorus*

Endast 1658 inräknade bivråkar utgör den i särklass lägsta siffran hittills. Den främsta anledningen till det låga antalet är sannolikt att

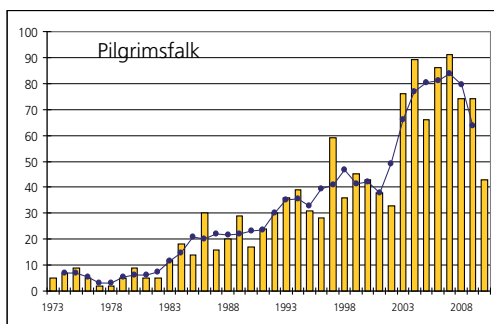
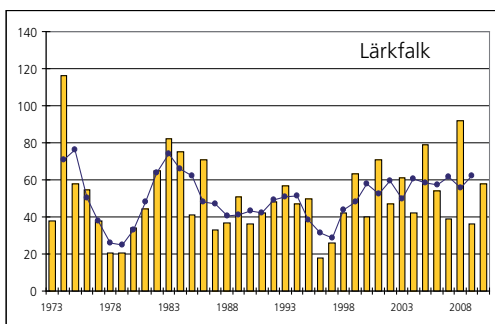
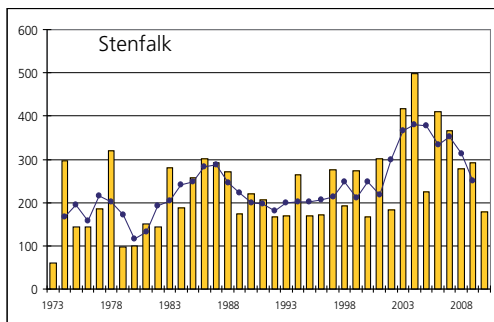
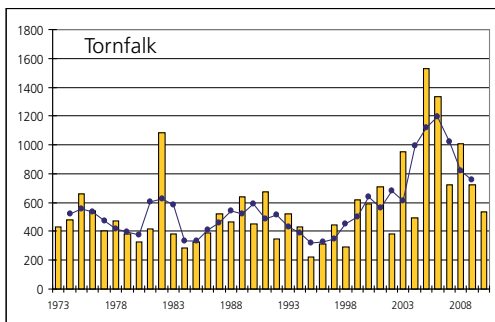
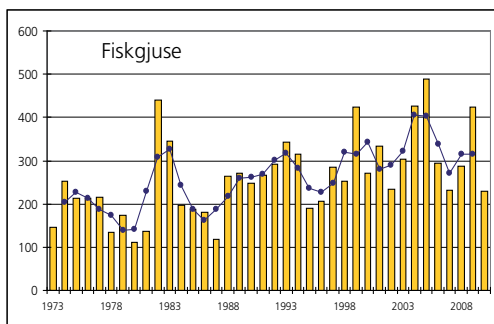
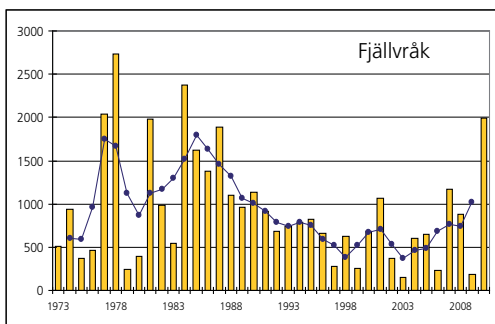
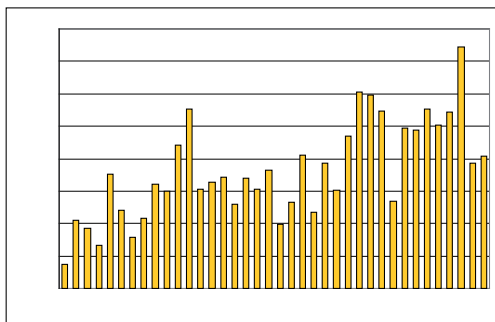
sträcktoppen av adulta fåglar passerade öster om Falsterbohalvön i samband med ett kallluftsgenombrott med nordvindar kring månads-skiftet augusti/september (jämför andra tropikflyttande rovfåglar). Allmänt var minskningen kraftigare före 1990 än efter detta år (Figur 1). I genomsnitt räknades 4513 sträckare under 1990-talet jämfört med 3810 efter sekelskiftet.

Efter enstaka fåglar i början av månaden var första högre antal 101 sträckare den 20 augusti. Sträcktoppen inskränkte sig till blygsamma 387 ex 26 augusti. Detta utgör mediandatum för adulta vilket är två dagar tidigare än normalt. Därefter räknades förhållandevis få äldre fåglar i september, då sträcket uppenbarligen missade Falsterbo. Den första ungfågeln passerade 22 augusti och totalt räknades 232 ex med maxi-

Figur 1. Sträcket av 16 olika rovfåglar 1973–2010 (gula staplar) med rullande treårsmedelvärden (blå linje).

The migration of 16 different raptors 1973–2010 (yellow bars) with rolling three-year averages (blue line).

Figur 1 forts. Sträckat av 16 olika rovfåglar 1973–2010 (gula staplar) med rullande treårsmedelvärden (blå linje).

The migration of 16 different raptors 1973-2010 (yellow bars) with rolling three-year averages (blue line).

Totalt 1658 bivårar är den i särklass sämsta årssumman sedan räkningarna inleddes. Foto: Tomas Svensson.

malt 27 ex så sent som 23 september. Trots detta inföll mediandatum redan 5 september vilket är sju dagar tidigare än genomsnittet. Ungfågelsandelen på 14 % ligger något över medel (Tabell 1), men sjunker till 6 % om vi istället jämför med medeltalet adulta sträckare sedan 1986. I undersökningsområdet i Dalsland gav 2 häckningsförsök ett genomsnitt på 0,8 flygga ungar, vilket överensstämmer med medel under den 19-åriga studien (0,83 ungar/häckande par). Långsiktigt har antalet par minskat från 15 till 2 medan häckningsutfallet inte gått ner (Ilmo Södergren; www.ilmo.se). I Finland hade arten ett ovanligt bra år tack vare rekordförekomst av jordgetingar (Dick Forsman muntl.). Förhållandevis höga antal sträckande ungfåglar bokfördes där i slutet av september. Även på Utklippan i Blekinge och vid Ottenby på Öland registrerades ovanligt många i slutet av månaden (Mats Waern muntl.). Denna sena sträcktopp, med sannolikt ursprung främst i Finland, resulterade i 69 juvenila i Falsterbo 22–25 september. Dessa utgjorde dock endast 30 % av höstens ungfåglar och påverkade inte mediandatum.

Bivårken minskar även i Finland där en tydlig nedgång konstaterats sedan mitten av 1980-ta-

let, trots oförändrat häckningsutfall (Honkala m.fl. 2010). Där uppges minskningen av andelen äldre skog och konkurrens om boplatssområden med den starkare duvhöken som möjliga orsaker i sen tid. Utvecklingen i Danmark och Norge är sämre dokumenterad.

Flertalet svenska bivårar övervintrar i tropiska Västafrika (Fransson & Pettersson 2001). Eftersom den svenska reproduktionen förefaller vara tillfredsställande och jakten i Medelhavsregionen rimligen har minskat på senare år, är det fullt möjligt att den främsta förklaringen till den svenska beståndsnedgången återfinns i övervintringsområdet i Västafrika. Där omvandlas regnskogen efterhand främst till oljepalmsplantager.

Vid Stevns klint låg dagssiffrorna generellt klart under Falsterbos och totalt räknades 979 bivårar under hösten (59 %). Antalet vid Hellebæk inskränkte sig till 538 ex.

BRUN GLADA *Milvus migrans*

Den första bruna gladan sträckte redan den 4 augusti. Den 26 augusti passerade 4 ex och efter en period med sämre väder räknades nya rekord-siffran, 7 sträckare, den 22 september. Säsongen

Nytt dagsrekord för röd glada noterades 22 september då 599 ex passerade Nabben. Foto: Tomas Svensson.

avslutades med 3 fåglar i oktober, varav den senaste passerade den 11 oktober. Sammanlagt 26 bruna glador utgör den i särklass högsta siffran hittills och arten återfinns numera på listan över signifikant ökande arter.

Vid Stevns summerades 17 ex varav minst två inte sågs från Nabben. Bland årets sträckare fanns 12 adulta, 3 fjolårsfåglar (2k), 9 juvenila och 2 obestämda. Ungfågelsandelen på 35 % är den högsta som registrerats och kan jämföras med ett snitt på 16 % (Tabell 1). Möjligen speglar detta fler häckningar i södra Sverige. Mediandatum för de juvenila (27 augusti) ligger drygt två veckor före medel, medan de äldre kulminerade i linje med det normala, den 6 september.

Under 2009 konstaterades en häckning i Norrbotten och häckning misstänktes även i Västerbotten och Lule lappmark (Strid & Wærn 2010). I Finland hittades de första häckningarna på tio år sommaren 2002 och 2009 registrerades två häckningsförsök (Honkala m.fl. 2010).

RÖD GLADA *Milvus milvus*

Vid Stevns bokfördes en insträckande glada redan 25 juli. Efter 16 sträckare den 7 augusti vän-

de flertalet som sågs i Falsterbo under månaden. Efter en period med blåst och regn kom en rejäl urladdning den 22 september då nya dagsrekordet 599 ex räknades. Nästa topp kom i samband med omslag till kallare väder i oktober, med 503 ex den 11 oktober och ytterligare 278 ex de två närmast följande dagarna. Därefter inga högre antal under senhösten, med endast 48 bokförda i november. Totalt 2313 ex är något fler än hösten 2009, men klart färre än rekordsiffran på 2891 ex från 2008 (Figur 1).

Vid Stevns klint bokfördes 1692, varav 494 på toppdagen 22 september. Uppe vid Hellebæk inskränkte sig antalet till 11 röda glador, vilket kan jämföras med ett snitt på 21 ex sedan 1988.

Det svenska beståndet var nere i ungefär 50 par kring 1970 men torde i dagsläget omfatta mer än 2000 par. Det blir därmed allt mer betydelsefullt internationellt, eftersom gladan minskat i de viktigaste länderna i Västeuropa i sen tid och nu är föremål för ett räddningsprojekt inom EU. I Danmark är gladan fortfarande förvånansvärt sällsynt, men har börjat öka de allra senaste åren. Under 2009 konstaterades 81–92 häckade par (Nyegaard & Willemoes 2010).

Mediandatum 11 oktober för adulta är två dagar tidigare än medel, medan 28 september för de juvenila ligger en dag tidigare än genomsnittet sedan 1986. Ungfågelsandelen på 60 % ligger klart under medel (Tabell 1), i likhet med de närmast föregående åren. Sannolikt påverkade den kalla vintern 2009/2010 häckningen negativt, eftersom de övervintrande adulta fåglarna var i allmänt sämre kondition. I dagsläget har vi ingen riktig koll på häckningsutfallet, men det känns rimligt att ungtproduktionen efterhand går ner när tätheten ökar i Skåne. En annan möjlighet är att fler äldre glador väljer att sträcka söderut ifall konkurrensen bland ett ökande antal övervintrare hårdnar. Sannolikt är överlevnaden en normalvinter större för de fåglar som stannar i Sverige, jämfört med sådana som flyttar till Sydvästeuropa. Även om antalet skjutna fåglar i övervintringsområdet minskat sedan 1970-talet finns rapporter om att flera rovfåglar dött efter att ha ätit betat kött bland annat i Spanien.

HAVSÖRN *Haliaeetus albicilla*

Efter en relativt snabb ökning omfattade den skånska populationen under året 15 par (Ivarsson 2010). I Danmark, dit arten spritt sig från Tyskland, fanns 28 par 2009, vilka producerade 31 ungar (Nyegaard & Willemoes 2010). Även i Finland går det bra för havsörnen, med ett uppskattat bestånd på 350 par år 2008 (Stjernberg m.fl. 2009).

Tillväxten av den svenska populationen speglas av de ökande sträckesiffrorna från Falsterbo, även om de årliga fluktuationerna är relativt stora (Figur 1). Höstens 44 sträckare ligger dock en bit under rekordsiffran på 58 fåglar från 2007. Generellt lämnar fler havsörnar landet om senhösten är kylig. Ofta rastar fåglarna på Måkläppen en eller flera dagar och det kan vara svårt att avgöra vilka individer som sträcker iväg.

Efter två subadulta tidigare under månaden sträckte en adult havsörn redan 31 augusti. Efter fem fåglar i september ökade antalen i oktober (Tabell 3). Högsta siffror blev 7 ex den 11 oktober och 9 ex den 16 oktober. Efter 8 bokförda fram till den 20 november konstaterades 3 insträckande vid Stevns i slutet av månaden. För första gången bokfördes fler havsörnar på den danska sidan, totalt 47 jämfört med 44 i Falsterbo. Detta inkluderade 13 ex på toppdagen 16

oktober. Enligt Tim Andersen kommer en del av fåglarna vid Stevns norrifrån längs kusten och det förekommer även att örnar sträcker ut mot Falsterbo.

Höstens örnar fördelar sig på 6 adulta, 4 äldre subadulta, 19 yngre subadulta och 15 ungfåglar. Mediandatum för äldre (13 oktober) såväl som för juvenila (16 oktober) ligger nära det normala. Ungfågelsandelen varierar en hel del och årets 34 % ligger något under medel (Tabell 1). Vid Hellebæk räknades förhållandevis höga 7 havsörnar med en topp i november.

BRUN KÄRRHÖK *Circus aeruginosus*

Redan under juni–juli kan man se enstaka bruna kärrhökar lämna landet via Nabben. Sannolikt rör det sig främst om yngre icke-häckare. En relativt lång sträckperiod omfattade i år 23 dagar i augusti och 25 dagar i september. Första högre antal var 30 ex den 12 augusti. En första sträcktopp inkluderade 68 ex den 23 augusti, 61 ex den 27 augusti och 62 ex den 30 augusti. Efter hyfsade antal de sex första dagarna i september sjönk antalen i samband med sämre sträckväder i mitten av månaden. Bättre väder resulterade i en sen topp med 61 ex den 22 september. Som vanligt relativt få i oktober med senaste ungfågel den 16 oktober. Sammanlagt 750 bruna kärrhökar är en förhållandevis låg siffra och klart sämre än fjolårets oväntat höga antal (Figur 1). Troligen missgynnades även denna art av dålig koncentration till Falsterbo kring månadsskiftet augusti/september.

Efter en successiv ökning fram till sekelskiftet har antalen legat mer stilla på en hög nivå, varför näringsunderlaget nu kanske bromsar en vidare expansion. En likartad utveckling syns i Finland med en kraftig ökning fram till sekelskiftet och en mindre tydlig uppgång sedan dess (Honkala m.fl. 2010).

Mediandatum för de adulta inföll något senare än normalt, 12 september för hanarna och 2 september för honorna. Ungfågellarna kulminerade däremot normalt den 28 augusti. Årets ungfågelsandel (74 %) ligger obetydligt under medel (Tabell 1) och det var således knappast dåligt häckningsutfall som ledde till årets relativt låga totalsiffra. Av de adulta kärrhökarna utgjorde hanarna 46 % vilket är obetydligt under medel. Bland hanarna utgjordes 13 % av fjol-

Sammanlagt 750 sträckande bruna kärrhök är en låg siffra för senare år. Foto: Johan Stenlund.

årsfåglar (2k), medan motsvarande siffra för honorna var 7 %. Mediandatum för fjolårshanarna ligger 6 dagar tidigare än för övriga hanar. Honorna kulminerade 13 dagar tidigare, den 19 augusti. Generellt sträcker yngre subadulte fåglar, vilka normalt inte häckar, tidigare än adulta hos samtliga rovfåglar.

Vid Stevns räknades 434 bruna kärrhök (58 %) och uppe vid Hellebæk bokfördes 45 sträckare, vilket ligger klart under medel på 68.

BLÅ KÄRRHÖK *Circus cyaneus*

Endast tre adulta passerade i augusti, men de första ungfågeln kom redan den 1 september. Passagen under denna månad var ovanligt gles med som mest 11 sträckare den 23 september. I oktober räknades som mest 14 ex den 9 oktober och 20 ex den 13 oktober, men i övrigt var antalen låga. Novembersiffrorna blev även de lägre än normalt (Tabell 3).

Mediandatum för såväl adulta hanar som honor, den 13 oktober, ligger två respektive tre veckor senare än medel. Ungfågelstoppen den 9 oktober var dock en dag tidigare än normalt. All-

mänt har, liksom för flera andra kortflyttare, en generell senareläggning av sträcket ägt rum sedan 1970-talet. Andelen hanar bland de adulta (55 %) kan jämföras med ett medel på 45 %. Bland dessa urskiljdes inga fjolårsfåglar.

Totalt 172 blå kärrhök ligger klart under medel (Figur 1). Arten ligger därmed kvar på listan över signifikant minskande arter. Även om ungfågeln är överrepresenterade i Falsterbo tyder ungfågelsandelen (78 %) på en ungproduktion väl över genomsnittet (Tabell 1). Den sjunker dock till mer normala 62 % om vi istället jämför med medeltalet adulta sträckare sedan 1986.

Det är förvånande att inte fler blå kärrhök bokfördes under hösten med tanke på rekorduppträdandet av fjällvråk, något som uppenbarligen speglar det goda gnagaråret i Norrland. Sannolikt koncentrerades ungfågeln, som huvudsakligen passerar i september, inte i lika hög grad till Falsterbo som fjällvråkarna, vilka sträcker i oktober.

I Finland har beståndskurvan pekats svagt nedåt sedan 1980, men antalet ökade klart un-

der det goda gnagaråret 2009 (Honkala m.fl. 2010). På den danska sidan räknades 110 sträckare vilket motsvarar 64 % av Falsterbosiffran. Skillnaden mellan enskilda dagar var som vanligt stor och påtagligt högre antal räknades vid Stevns under ett par septemberdagar. Vid Hellebæk räknades endast 28 ex under hösten vilket kan jämföras med ett genomsnitt på 80 ex sedan 1988.

STÄPPHÖK *Circus macrourus*

Stäpphöken var tidigare en sällsynt gäst i Falsterbo med endast 2 sträckare under 1970-talet, vilket ökade till 11 under 1980-talet och 10 på 1990-talet. Efter upp till 14 sträckare i början av innevarande sekel har antalen minskat något igen. Höstens 8 fåglar utgör den högsta siffran sedan 2004. De fördelar sig på en adult hane den 8 september, två adulta honor (23 augusti och 1 september) och fem ungfåglar mellan 20 augusti och 22 september. Av dessa sågs endast en av honorna på den danska sidan. Tidigare år har endast fem honor identifierats i Falsterbo jämfört med 30 hanar och 41 ungfåglar. Detta kan åtminstone delvis förklaras av att honorna är svårare att artbestämma.

Mediandatum för det samlade materialet infaller i ordningen: 29 augusti för honor, 11 september för hanar och 14 september för juvenila. Ungfågeln den 20 augusti är den tidigaste hittills, vilket möjligen kan bero på att den kläckts förhållandevis nära. Till exempel har en del häckningar konstaterats i Finland de senaste tio åren.

ÄNGSHÖK *Circus pygargus*

På Öland fanns 33 par och på Gotland uppskattades 7 par häcka 2008. På fastlandet konstaterades 11–13 par 2009, varav 2 par i Nordostskåne (Strid & Wærn 2010). Efter en minskning, främst på Öland, har beståndet varit någorlunda stabilt de senaste åren. I Danmark registrerades 23–25 par 2009, vilka hade ett förhållandevis bra häckningsutfall. Fåglarna är nästan helt koncentrerade till Sydvestjylland. Beståndet där har minskat successivt och framtidsutsikterna bedöms vara ogynnsamma (Nyegaard & Willemoes 2010). I Finland finns ett litet bestånd i sydost vilket omfattade tre par 2009 (Honkala m.fl. 2010).

Antalen i Falsterbo har fluktuerat en hel del, men höstens 11 sträckare innebär det andra hyfsade året i rad. Tre hanar passerade 6–19 augusti, av vilka en utgjordes av en fjolårsfågel (2k). Därefter 4 honor, varav 1 2k, den 23–27 augusti. Till slut sträckte fyra ungfåglar 27–29 augusti. Ungfågelsandelen på 36 % ligger långt under genomsnittet (Tabell 1). Vid Stevns klint bokfördes ytterligare två juvenila under hösten.

DUVHÖK *Accipiter gentilis*

Det råder något delade meningar om ifall duvhöken för närvarande minskar hos oss. Dock finns en signifikant nedgång i standardrutterna sedan 1998 (Lindström m.fl. 2011). Senti- da minskningar finns belagda från såväl Danmark som Norge och Finland (Nielsen & Storgård 2006, Grønlien 2004, Honkala m.fl. 2010). Som orsaker anges minskad areal gammelskog, men även direkt mänsklig förföljelse, främst från danska fasanodlare.

I Falsterbo följdes en uppgång fram till början av 1990-talet av en senare minskning (Figur 1). De årliga fluktuationerna är dock rätt stora med allmänt fler fåglar om senhösten är kall. Höstens 39 duvhökar ligger något över genomsnittet på 33 ex. Den första sträckaren passerade redan 24 september, ett tidigt datum. En topp i mitten av oktober omfattade som mest 9 sträckare den 17 oktober. Passagen fortsatte som vanligt in i november, då maximalt 7 ex räknades den 7 november. Totalt tre adulta hanar gjorde att ungfågelsandelen hamnade strax under det normala med 92 % (Tabell 1). Bland ungfågelnas dominerade som vanligt hanarna med 78 %.

Mediandatum för de adulta, den 7 november, ligger fyra dagar senare än medel. Ungfågelnas kulminerade å andra sidan 12 dagar tidigare än normalt den 17 oktober. Vid Stevns klint bokfördes 18 duvhökar (46 %) medan 15 räknades uppe vid Hellebæk, att jämföras med ett medeltal på 18 ex.

SPARVHÖK *Accipiter nisus*

Sträcket var som vanligt igång från början av augusti och utsträckande sparvhökar bokfördes sedan alla dagar utom elva (främst i november). Första högre siffran var 610 ex den 23 augusti. Därefter följde en jämn passage med maximalt 647 ex den 1 september. Efter en svacka i sam-

Årets bästa dag inföll 22 september då 2195 sparvhökar passerade Nabben. Foto: Lars-Olof Landgren.

band med dåligt väder lossnade det den 19 september, då 1025 ex inräknades följt av årsbästa på 2195 ex den 22 september. Efter flera bra dagar i slutet av september blev oktoberpassagen en klar besvikelse. Högsta siffran inskränkte sig till 458 ex den 25 oktober och efter den 5 november var sträcket i princip över. Vissa år förekommer tusendagar fram till början av november. Det är lite svårt att förklara årets låga senhöstsiffror, då det inte går att skylla på extrem kyla eller dominerande ostvindar, vilket brukar påverka sträcket negativt.

Efter en relativt kraftig uppgång de första 29 höstarna låg årssummorna därefter mer stabilt på en hög nivå några år. Plötsligt kom sedan 2008 års rekordnotering på 37 235 ex (Figur 1). Därefter två riktigt dåliga höstar. Anledningen till detta är i alla fall inte dålig ungrproduktion, då de juvenila som sträcker tidigare på säsongen uppträdde i normala antal. Istället var det främst de adulta som valde en annan väg under senhösten, sannolikt främst på grund av olämpligt sträckväder.

I Danmark finns ingen tydlig utvecklingstrend under häckningstid sedan 1970-talet med-

an vinterförekomsten minskat signifikant (Heldbjerg & Eskildsen 2010). I häckfågelstudierna från Finland finns snarast en negativ trend sedan 1980, som förstärkts de senaste åren. Författarna tror dock att detta delvis är en effekt av att bona är svårare att hitta i de ökande, täta barrträdsplanteringarna, jämfört med mer naturlig skog (Honkala m.fl. 2010). Vid Stevns registrerades 7239 sparvhökar vilket motsvarar 36 % av Falsterbos antal och dagssiffrorna låg generellt klart under motsvarande från Nabben. Från Hellebæk räknades rekordlåga 547 ex att jämföra med ett genomsnitt på 1421 ex.

De unga honorna kulminerade en dag tidigare än normalt, den 4 september, och de unga hanarna fem dagar tidigare, den 22 september. Motsvarande adulta kategorier kulminerade också relativt normalt, den 13 respektive 25 oktober. Långsiktigt har mediandatum för samtliga sparvhökar snarast tidigarelags sedan starten 1973. De fåtaliga äldre sparvhökarna ledde till en ovanligt hög ungfågelsandel på 85 % (Tabell 1). Uppenbart är denna siffra mer beroende av sträckvädet under olika delar av säsongen, än av årets ungrproduktion. Allmänt syns heller

inga trender sedan 1986 (Tabell 1). Det är tveksamt om andelen övervintrande sparvhökar ökat efterhand som vintrarna blivit mildare. Vinterfågelnräkningen visar istället en minskning sedan 1975 (Lindström m.fl. 2011).

ORMVRÅK *Buteo buteo*

Efter obetydliga antal tidigare i månaden räknades 226 ex utsträckande den 27 augusti. Sedan var det lugnt fram till den 22 september då 718 ex passerade. En första rejäl topp innehöll 2753 ex den 28 september och 2563 ex följande dag. Efter en period med ostvindar och sämre sikt klarnade det upp den 11 oktober samtidigt som vinden var svag från nord-nordväst. Efter en lite trög inledning blev det bra termik och vråkarna började välla ut. Mitt på dagen var passagen riktigt imponerande med flera skruvar med åtskilliga hundra fåglar samtidigt synliga från Nabben (se David Erterius bild i Anser 2010: 4). Efterhand skruvade de allt högre upp och sträcket försköts något norrut, men det kändes som att vi hade någorlunda koll på utsträcket. Räkningarna fortsatte till 17.00 då vi summerade 10 071 sträckande ormvråkar. På den danska sidan räknades 8775 ex. Detta är den bästa vråkdag jag upplevt och man får gå tillbaka till 1950-talet för att hitta högre siffror. All time

high utgörs av 14 799 ex (+1481 obestämda vråkar) den 25 september 1959. Utsträcket fortsatte sedan några dagar med 1056 ex den 12 oktober, 2551 ex den 13 oktober och 1154 ex den 16 oktober. Därefter räknades endast mindre antal (Tabell 3). Årssumman på 23 512 ex står i skarp kontrast till fjolårets låga antal (Figur 1). Den har tidigare under serien endast överträffats höstarna 1974 och 1982.

Vid Stevns räknades totalt 17 529 ex under hösten. Uppe vid Hellebæk var antalet istället klart under medel med totalt 10 620 sträckare jämfört med medel på 16 943 ex. Av dessa passerade 70 % 11–13 oktober, medan sedvanlig topp i slutet av september saknades. Som mest räknades 5005 ex den 12 oktober, alltså dagen efter toppen i Falsterbo. Det förefaller som om en högre andel än vanligt passerat Falsterbo istället för att korsa sundet uppe i nordväst.

Det mesta tyder på att fler ormvråkar övervintrar i landet i takt med att vintrarna generellt blivit mildare. Detta stöds av en uppgång i vinterfågeltaxeringen (Lindström m.fl. 2011) samt uppgifter från flera ornitologer om fler ormvråkar i Mellansverige vintertid. Även häckfågeltaxeringarna sedan 1975 visar en signifikant ökning som är ännu tydligare i standarddrutterna som inleddes 1998 (Lindström m.fl. 2011).

Efter en lång uppladdning lossnade det rejält 11 oktober. Under dagen räknades 10 071 utsträckande ormvråkar, den högsta dagsiffran sedan 1950-talet. Foto: Jens B. Bruun.

Totalt 1991 fjällvråkar passerade Falsterbo under hösten – den högsta siffran hittills. Ungfåglaorna dominerade stort bland sträckarna (66 %). Foto: Jens B Bruun.

I Danmark har arten ökat som häckfågel sedan 1970-talet och även antalet övervintrare ökar (Heldbjerg & Eskildsen 2010). I de finska häckfågeltaxeringarna syns däremot en neråtgående trend i hela landet sedan 1990 (Honkala m.fl. 2010). De finska häckarna sträcker dock huvudsakligen söderut öster om Östersjön och passerar inte Falsterbo.

Ungfågelsandelen på 65 % ligger långt över medel (Tabell 1) och kan sannolikt tas som intäkt för att häckningen gått bra. Om vi istället jämför antalet juvenila under hösten med det genomsnittliga antalet adulta sträckare sedan 1986 stiger andelen till rekordhöga 70 %. Uppenbarligen har ungpåproduktionen varit mycket bra som en följd av den goda smånagarförekomsten.

Mediandatum för de adulta inföll fem dagar tidigare än normalt, den 29 september, medan ungfåglaorna kulminerade tre dagar tidigare än brukligt, den 11 oktober. Om vi jämför mediandatum för samtliga ormvråkar har datum senarelagts med fyra dagar sedan 1970-talet.

FJÄLLVRÅK *Buteo lagopus*

Årets mest positiva överraskning var att fjällvråken uppenbarligen haft den bästa häcknings-

säsongen sedan gnagaråret 1982. Den första fågeln sågs inte förrän den 22 september och antalen var blygsamma fram till och med den 11 oktober. På eftermiddagen den 12 oktober började det plötsligt dyka upp fjällvråkar och sträck- et fortsatte fram till 17.00, då 355 utsträckande kunde summeras. Följande morgon var sträck- et igång redan i gryningen då upp mot 20 fåg- lar ryttlade längs västsidan för att snart fortsätta ut över sundet i aktiv flykt. Efterhand blev termi- ken bättre och sträckintensiteten ökade. Det höll sedan på i något minskande takt fram till 16.30. Totalt summerades 1202 utsträckare, va- rav majoriteten passerade fint i närheten av Nab- ben. Ännu en fantastisk rovfågelsdag och nytt dagsbästa. Senare räknades som mest 165 ex den 15 oktober varefter antalet under senhösten var obetydligt (Tabell 3). Juvenila dominerade klart bland årets sträckare och ungfågelsandelen sluta- de på 66 % vilket sedan 1986 endast överträffas av 76 % hösten 2001 (Tabell 1). Om vi is- tället jämför med medelantalet adulta sträckare under perioden hamnar siffrorna på 71 % res- pektive 62 % och det är nog uppenbart att 2010 gett den bästa ungpåproduktionen sedan de stora gnagaråren 1977–1978 och 1981–1982. Enligt

muntliga uppgifter var dock inte antalet fjällvråkar i fjällen särskilt högt, utan det var främst i skogslandet som ungarna producerades.

Totalt 1991 fjällvråkar innebär det högsta antalet som räknats i Falsterbo, men det överträffas klart av de uppräknade siffrorna från 1978 och 1984. Detta speglar säkert verkligheten, men kanske hade antalen dessa höstar blivit ännu något högre med dagens räkningsmetod.

Intressant är att det fortfarande fanns så mycket gamla fjällvråkar i livet som kan svara på en länge efterlängtd gnagartopp i Norrland. Det är dock uppenbart att koncentrationen till Falsterbohalvön varierar en del mellan åren. Således räknades t.ex. endast 119 adulta fjällvråkar hösten 2003 jämfört med höstens 672 individer. En period av ostvindar i början av oktober bidrog sannolikt till en förhållandevis hög koncentration denna höst. Enligt flera observatörer var dock även antalet på Öland under hösten det högsta på många år. I Danmark är arten en av de övervintrande arter som minskat mest sedan 1970-talet (Heldbjerg & Eskildsen 2010). I de standardiserade häckfågelräkningarna har fjällvråken minskat klart sedan 1998 (Lindström m.fl. 2011).

Mediandatum för såväl adulta som juvenila fjällvråkar inföll på toppdagen den 13 oktober. Detta är tre dagar senare än medel för de äldre och tre dagar tidigare för ungfågeln. Långsiktigt finns ingen tydlig trend beträffande artens tidsmässiga passage.

Vid Stevns klint räknades 971 fjällvråkar, varav 607 den 13 oktober. Uppe vid Hellebæk in-skränkte sig höstsumman till låga 24 sträckare.

MINDRE SKRIKÖRN *Aquila pomarina*

Årssummorna har generellt minskat något sedan sekelskiftet jämfört med 1980- och 1990-talen. Årets enda var en äldre fågel som var nere och vände 23 och 27 augusti, och sedan inte sågs vidare. Sammantaget ligger mediandatum för 85 sträckare, varav majoriteten utgörs av subadulta, den 1 september.

STÖRRE SKRIKÖRN *Aquila clanga*

Till skillnad från sin mindre släkting tenderar den större skrikörnen för närvarande snarast att öka i Falsterbo. Detta speglas av höstens tre individer. Först ut var en yngre subadult som vän-

de den 23 augusti, men sedan inte sågs mer. Den sändarförsedda 3k-fågeln "Tönn" vände den 28 september och sågs inte vidare. Tack vare sändaren vet vi att den sträckte ut följande dag för att sedan fortsätta söderut genom Tyskland. Mitt i ormvråksströmmen passerade en fågel den 11 oktober. Vi såg den endast underifrån och bedömde åldern som yngre subadult medan observatörerna på Stevns menade att det var en 4k+. Överfarten tog endast 26 minuter i den fina termiken. Sammantaget ligger mediandatum för 38 sträckare, varav majoriteten utgörs av subadulta, den 12 oktober.

KUNGSÖRN *Aquila chrysaetos*

En ungfågel var nere och vände den 15 oktober och sannolikt var det samma fågel som sträckte ut påföljande dag. Den observerades insträckande på den danska sidan efter 30 minuter.

Det genomsnittliga antalet sträckare har stigit från 1 under 1970-talet till drygt 2 under 2000-talet. Denna uppgång speglar sannolikt främst ökningen av det skånska beståndet som i dagsläget omfattar minst 7 par (Bengtsson 2010). I Danmark häckade två par 2009 jämfört med tre par året innan (Nyegaard & Willemoes 2010). Mediandatum för samtliga utsträckare ligger den 17 oktober.

FISKGJUSE *Pandion haliaetus*

Som vanligt var sträcket igång från räkningsstarten, men det första tvåsiffriga antalet dröjde till 23 augusti. Detta var inledningen till höstens sträcktopp som maximalt inkluderade 28 ex den 26 augusti och 30 ex följande dag. Liksom för bivråk förlorade vi sannolikt många fåglar som sträckte längre österut i samband med ett kallluftsgenombrott med nordvindar de första dagarna i september. Antalet under denna månad blev en besvikelse (Tabell 3). Efter en liten topp omfattande 12 ex 21–23 september sträckte årets sista ut 28 september.

Långsiktigt har arten ökat signifikant (Figur 1), men årets 229 sträckare är den lägsta siffran på flera år. Det svenska beståndet, som är det största i Europa, skattades till 3600 par efter riksinventeringen 2001 (Ryttman 2004). I Finland har fiskgjusen ökat från drygt 600 par i början av 1970-talet till 962 par 2008. Dock har beståndet varit relativt konstant de senaste tio åren

Fiskgjusen ökar långsiktigt i Falsterbo. Årets blygsamma årssiffra på 229 sträckare förklaras till stor del av ogynnsamma vindar under sträcktoppen i september. Foto: Per Lagerås.

(Saurola 2009). I Danmark hittades ett aktivt bo 2009 jämfört med två året innan (Nyegaard & Willemoes 2010).

Ungfågelsandelen på 51 % ligger nära genomsnittet (Tabell 1), varför höstens låga antal knappast beror på att häckningen misslyckats. Istället är det rimligen främst fråga om en dålig koncentration till Falsterbo på grund av mindre lämpligt väder. Mediandatum för de gamla fiskgjusarna inföll två dagar senare än medel den 26 augusti, medan ungfågeln kulminerade mer normalt 28 augusti.

Antalet var som vanligt klart lägre på den danska sidan med totalt 131 sträckare (57 %). Uppe vid Hellebæk bokfördes 35 fåglar vilket ligger klart under genomsnittet sedan 1988 på 49 sträckare.

TORNFAK *Falco tinnunculus*

Efter en markant uppgång från mitten av 1990-talet fram till 2006 har antalen rasat igen (Figur 1). Liksom för blå kärrhök förklaras höstens låga siffra knappast av att häckningen misslyckats. Enligt Stefan Delin var resultatet i hans många holkar i Västerbotten det bästa hittills. I stället måste vi anta att det är en väderbetingad

låg koncentration till Falsterbo som är huvudorsaken. Detta står i skarp kontrast till en annan nordlig gnagarspecialist, fjällvråken. Denna har dock sin sträcktopp i oktober istället för i början av september.

I Finland har en kraftig ökning registrerats sedan slutet av 1980-talet, främst tack vare en massiv holkuppsättning (Honkala m.fl. 2010). Från Danmark registreras inga signifikanta förändringar varken av antalet häckare eller antalet övervintrare sedan 1976 (Heldbjerg & Eskildsen 2010). Det samma gäller de svenska häckfågeltaxeringarna där dock antalet registrerade tornfalkar är lågt.

Efter mindre antal från räkningarnas början passerade som mest 32 tornfalkar den 23 augusti och 20 den 4 september. Antalen de första tjugo dagarna i september var ovanligt låga till följd av bläst och regn. När sträckvädret sedan förbättrades kom en sen sträcktopp i slutet av månaden med som mest 68 ex den 22 september och 72 ex följande dag. Därefter som vanligt endast smärre antal i oktober.

Ungfågelsandelen på 77 % ligger över medel (Tabell 1) och visar att häckningen gått bra. Såväl unga som gamla fåglar kulminerade betyd-

ligt senare än normalt den 23 respektive 22 september.

Vid Stevns bokfördes 256 tornfalkar vilket utgör 48 % av Falsterbos siffra. Ett par dags-siffror var dock klart högre än de från Nabben. Uppe vid Hellebæk räknades 26 fåglar jämfört med ett genomsnitt på 43 ex.

AFTONFALK *Falco vespertinus*

En ungfågel passerade den 4 september och registrerades på Stevns klint 25 minuter senare. Uppträdandet har inte förändrats påtagligt sedan 1970-talet, utan varierar rätt mycket kring ett medeltal på två årligen. Totalt 87 ex hittills, varav majoriteten utgörs av ungfåglar, med mediandatum den 5 september.

STENFALK *Falco columbarius*

Efter att ha legat på en relativt stabil nivå från starten 1973 fram till sekelskiftet har höga antal registrerats fyra höstar sedan dess (Figur 1). Stenfalken återfinns därför numera på listan över signifikant ökande arter. Höstens 178 sträckare ligger däremot klart under medel (Tabell 3). Rimligen är det främst dåligt sträckväder som ligger bakom, då även stenfalken brukar gynnas av gnagarår i Norrland. Något förvånande är det emellertid att antalen var låga under en period med friska västvindar i mitten av september, vilket brukar gynna arten. Eftersom inga regelbundna taxeringar görs i häckningsområdet torde Falsterbosiffrorna vara det bästa måttet på populationsutvecklingen i landet. Materialet från de standardiserade häckfågeltaxeringarna är ännu för litet för att ge något. Den lilla finska populationen förefaller långsiktigt vara relativt stabil, men täcks inte särskilt väl av nuvarande inventeringar (Honkala m.fl. 2010). Utvecklingen i Norge är okänd.

Den första sträckaren bokfördes den 22 augusti och följdes av ytterligare åtta under månaden. Enstaka sträckare registrerades flertalet dagar i september. Bortsett från 38 ex den 21 september var dock antalen låga. Den glesa passagen fortsatte under oktober, men högsta antal inskränkte sig till 5 ex ett par olika dagar. Säsongen avslutades med fyra fåglar i början av november.

Ungfågeln koncentreras klart mer än de adulta till Falsterbo och höstens 89 % ligger en-

dast något över medel (Tabell 1). Årets median-datum för de juvenila, 21 september, överens-stämmer med medeltalet sedan 1986.

Från Stevns räknades 86 insträckande vilket motsvarar 48 % av Falsterbos antal. Vid Hellebæk bokfördes endast 8 ex, vilket ligger klart under medel på 52 sträckare.

LÄRKFALK *Falco subbuteo*

Den första lärkfalken observerades 15 augusti och endast två ytterligare sågs under månaden. I början av september ökade antalen, till som mest 6 sträckare den 5 september. En relativt sen sträcktopp i slutet av månaden innehöll årsbästa på 12 ex den 24 september. Sannolikt förklaras detta antal delvis av rådande sydvästvind. Hösten sista lärkfalk registrerades den 9 oktober.

Trots relativt stora fluktuationer mellan åren var sträckesiffrorna rätt stabila fram till och med 1980-talet, varefter de minskade något under 1990-talet och har sedan dess ökat klart (Figur 1). Långsiktigt ger detta snarast en positiv utveckling och årets 58 sträckare ligger över medel.

Häckfågeltaxeringarna från Finland visar en successiv, signifikant uppgång sedan början av 1980-talet (Honkala m.fl. 2010). I Danmark är lärkfalken betydligt mer sällsynt än hos oss och år 2009 registrerades endast 13–16 par (Nyegaard & Willemoes 2010).

Ungfågelsandelen på 84 % ligger nära medel (Tabell 1), men generellt är ungfågeln klart mer koncentrerad till Falsterbo än de adulta. Mediandatum för adulta (10 september) och juvenila (15 september) ligger elva respektive fyra dagar senare än genomsnittet.

Som vanligt var andelen som sågs från Stevns klint låg, med totalt 26 insträckande (45 %). Vid Hellebæk räknades tre fåglar vilket är två färre än genomsnittet.

PILGRIMSFALK *Falco peregrinus*

I Falsterbo bokfördes de första två den 28 augusti, vilka inte sågs på den danska sidan. Vid Stevns registrerades fyra insträckande i slutet av augusti, vilka ej sågs i Falsterbo. En gles passage i september med maximalt endast 3 ex den 21 september. Även om sträckvädret tidvis var olämpligt sågs t.ex. mycket få i samband med friska västvindar i mitten av månaden. Allmänt

De gamla pilgrimsfalkarna var fåtaliga i Falsterbo under hösten. Foto: Hans Cronert/Skånska bilder.

gäller att frisk motvind får falkarna att sträcka lågt och de blir då lättare att upptäcka från Nabben. Den glesa passagen fortsatte hela oktober med som mest 3 ex den 13 oktober. Detta är mer likt ett normalår och årets relativt låga 43 sträckare är främst orsakat av låga septembersiffror.

Det svenska beståndet fortsätter att öka och omfattade minst 230 par 2009 (Strid & Wærn 2010). I Danmark häckade 3 par år 2009, varav ett på Bornholm (Nyegaard & Willemoes 2010). I Finland fanns cirka 30 par i början av 1970-talet, vilket ökat till 250–270 par 2007. Flertalet är myrhäckare (Ollila & Koskimies 2008).

Ungfågelsandelen har hela tiden varit betydligt lägre än för de mindre falkarna, men höstens 51 % är en av de högsta sedan 1986 (Tabell 1. Den främsta anledningen till detta är förmodligen att de adulta, som huvudsakligen passerar i september, inte koncentrerades lika mycket som vanligt till Falsterbo. Medan könkvoten var jämn bland de adulta övervägde hanarna som vanligt något bland de juvenila. De adulta honorna kulminerade för ovanlighets skull först, den 11 september, följda av adulta hanar den 22

september, unga hanar den 13 oktober och unga honor den 16 oktober.

Två ungfåglar, vilka passerade den 2 respektive 12 oktober, bedömdes tillhöra den ryska rasen *calidus*.

Från Stevns räknades 26 pilgrimsfalkar, varav åtminstone 12 inte sågs från Nabben. Hellebæk bokförde 7 ex och även där är utvecklingen långsiktigt positiv.

ÖVRIGA ARTER

I Tabell 3 redovisas uppträdandet av samtliga arter uppdelat på 10-dagarsperioder. Här återfinns även medeltalet sträckare för perioden 1973–2009. Ungfågelsandelen för några utvalda arter presenteras i Tabell 2. Nedan ges kommentarer till enskilda arters uppträdande under hösten.

ANDFÅGLAR

Det nordvästeuropeiska beståndet av mindre sångsvan ökade fram till ett maximum på drygt 27 000 ex 1995, men minskade sedan till 21 500 individer år 2005 (Rees & Beekman 2010). I Falsterbo ökade antalen klart fram till

● TABELL 2. UNGFÅGELSANDEL FÖR VISSA ANDRA ARTER

Ungfågelsandel (%) bland ett urval sträckare i Falsterbo 1986-2010.

Proportion of juveniles (%) among a number of migrants at Falsterbo 1986-2010.

	2009	2010	Medel Mean	Medel 86-90	Medel 91-95	Medel 96-00	Medel 01-05	Medel 06-10
Knölsvan	5	1	6	-	-	-	-	6
Mindre sångsvan	15	9	11	15	8	11	13	10
Sångsvan	13	6	9	6	6	12	11	12
Prutgås	0	5	12	19	17	8	12	6
Trana	9	10	13	25	21	11	10	12
Bredstjärtad labb	80	100	57	29	42	52	89	64
Kustlabb	21	48	57	55	68	57	62	45
Fjälllabb	96	100	97	80	99	92	100	99
Dvärgmåås	32	38	56	62	76	53	46	44
Silltrut	30	42	30	-	-	-	29	31
Tretåig mås	100	67	83	84	58	85	97	87
Skräntärna	10	9	14	15	15	12	17	11
Fisktärna	24	30	33	34	40	38	25	30
Silvertärna	42	35	36	26	40	39	38	36
Svarttärna	94	83	86	77	94	98	79	83

sekelskiftet, men har sedan minskat något. För sångsvanen fortsätter uppgången, även om antalet som övervintrar längre norrut också ökar (Nilsson 2008, 2010). Även antalet knölsvanar som övervintrar i Sverige ökar långsiktigt. Ungfågelsandelen låg under medel för alla tre svanarterna (Tabell 2).

Sädgäsen var talrikare än på länge för andra hösten i rad och årets 360 ex är faktiskt en av de högre siffrorna i serien. Liksom flertalet senare år utgjordes de flesta sträckarna av den tundrahäckande rasen *rossicus* från Ryssland. Sammanlagt 2204 bläsgäss utgör en ny rekordsiffra och den långsiktiga ökningen är solklar. Som mest passerade 812 ex i samband med friska ostvindar den 3 oktober. I takt med den våldsamma ökningen av häckande grågäss har även Falsterbosiffrorna skjutit i höjden, även om höstens siffra är föga imponerande (Tabell 3). Trots detta stannar fler grågäss kvar längre fram på hösten i Skåne och mediandatum har efterhand förskjutits från 21 september på 1970-talet till 25 oktober de senaste tio åren. Även vintinkade gäss dröjer sig numera kvar i stora antal under senhösten. Trots att årssiffran var mindre än hälften av rekordet

på 88 000 ex från 2008 fortsätter den långsiktiga ökningen. Prutgäsen ökade kraftigt fram till sekelskiftet men antalen har sedan dess snarast minskat. Genomsnittet för de senaste tio åren ligger på drygt 13 000 ex att jämföra med drygt 14 000 ex under 1990-talet. Höstens 9800 ex är föga imponerande och häckningen verkar ha gått riktigt dåligt med endast 5 % ungfåglar (Tabell 2). Bland nominatfåglarna urskiljdes en ljusbukig prutgås den 11 september.

Efter en kraftig nedgång under 1990-talet har gravanden ökat kraftigt igen. I Danmark har dock förekomsten under häckningstid gått ner sedan 1976 (Heldbjerg & Eskildsen 2010). Den signifikanta uppgången av antalet bläsänder är även väldokumenterad av andfågelräkningar (Nilsson 2010). Totalt 56 snatteränder utgör den högsta siffran hittills för en art som ökat klart i landet de senaste 20 åren (Strid & Wærn 2010). Kricka och stjärtand verkar klara sig bra för närvarande medan skedanden för andra året i rad låg klart under medel (Tabell 3). Gräsandens sentida minskning i Falsterbo förklaras av en senareläggning av sträcktoppen och att fler övervintrar norr om halvön (Nilsson 2008, 2010).

I Sverige har januariindex för brunand stigit kraftigt efter 1987 (Nilsson 2010) medan arten minskat i Falsterbo. Endast 35 bergänder förstärker den negativa trenden och inte heller vigg-siffran är särskilt imponerande.

Ejderns uppgång fram till 1990-talet har följts av en relativt kraftig nedgång sedan dess. Höstens drygt 40 000 ex är faktiskt den näst lägsta siffran i serien. Det finska Östersjöbeståndet har halverats sedan mitten på 1990-talet (Hario & Rintala 2008). I Danmark minskar ejdern i de stora kolonierna på Saltholm och vid Christiansø, medan beståndet längre västerut ännu inte har drabbats (Lyngs 2008). Allmänt finns ännu ingen signifikant minskning i häckfågelindex (Heldbjerg & Eskildsen 2010).

Sjöorrrens långsiktiga ökning fortsätter medan minskningen hos svärtan planat ut de senaste tio åren. Knipan minskar generellt vid Nabben i kontrast till kraftigt ökande januariindex i sjöfågelräkningarna i såväl Sverige som Danmark (Nilsson 2010, Heldbjerg & Eskildsen 2010). Efter en minskning från 1970-talet till 1990-ta-

let har antalet småskrakar ökat rejält. De fåtaliga storskrakarna minskar snarast, men liksom hos knipan övervintrar flertalet längre norrut.

LOMMAR–STORKAR

Höstens smålomssiffra är föga imponerande, men annars syns en kraftig sentida ökning efter bytet av observatör vid sekelskiftet. Antalet sträckande storlommar får betecknas som normalt. En adult svartnäbbad islom mot söder kan jämföras med ett snitt på två sedan sekelskiftet. Däremot är tre vitnäbbade islommar, samtliga subadulta, den högsta siffran på många år. Antalet sträckande doppingar har definitivt ökat efter bytet av sträckräknare. Sentida års ökning av antalet havssulor längs svenska västkusten har även medfört enstaka sträckare i Falsterbo de senaste fem höstarna. Sträcksisfrorna visar på en fortgående signifikant ökning av gråhäger. Trots den relativt hårda vintern 2009/2010 inräknades nytt årsbästa på 353 ex och nytt dagsrekord med 86 sträckande den 6 augusti. Ägretthägern ökar allmänt (Strid & Wærn 2010) och under

Bland vadarna dominerade gamla fåglar stort, medan ungfågeln var påtagligt fåtaliga. Kärrsnäppor och spovsnäppor. Foto: Tommy Holmgren.

hösten passerade fyra, varav tre tillsammans den 27 augusti. Att döma av antalet i Falsterbo verkar det nu som om storkprojektet äntligen fått vind i seglen. Av rekordsiffran 37 storkar passerade 22 i en flock den 27 augusti och ytterligare nio den 22 september. Av dessa utgjordes majoriteten av ungfåglar.

TRANA-VADARE

Den långsiktiga ökningen för trana fortsätter. Sträcktoppen i september omfattade 822 ex den 27 september och 2312 ex den 28 september. Ungfågelsandelen på 10 % ligger något under medel (Tabell 2).

Lågtryckspassager med mycket regn gjorde att sträcket av adulta vadare i augusti, liksom de närmast föregående åren, var bra för flertalet arter. Däremot var passagen av ungfåglar senare på hösten generellt usel (Tabell 3). I mer eller mindre konstant regn sträckte 435 strandskator den 8 augusti. Detta är den högsta siffran i de standardiserade räkningarna, även om högre antal räknats i juli. Årssumman är en av de högsta men långsiktigt syns ingen tydlig trend, liksom i häckfågeltaxeringarna (Lindström m.fl. 2011). De fåtaliga mindre strandpiparna förefaller snarast öka för tillfället. En ny förhållandevis bra siffra för ljungpipare förstärker en ökande trend, medan häckfågeltaxeringarna indikerar ett mer oförändrat bestånd. Kustpiparsiffran bestod liksom för flertalet arktiska vadare, nästan enbart av adulta i augusti (Tabell 3). Tofsvipan är en av de arter som långsiktigt minskat mest, men i standardrutterna som inleddes 1998 syns en positiv trend (Lindström m.fl. 2011). I Danmark fortsatte emellertid nedgången även de senaste tio åren (Heldbjerg & Eskildsen 2010).

De flesta vadarna på den ryska tundran verkar återigen ha misslyckats med häckningen och det är främst de adulta, vilka passerar i augusti, som orsakade höstens relativt höga antal. Flertalet arter har snarast ökat sedan sekelskiftet, även om de årliga fluktuationerna är relativt stora. De fåtaliga mosnäppor och myrsnäppor som räknas utgörs nästan enbart av juvenila. Båda arterna uppträdde i rekordantal, vilket sannolikt speglar en bra häckningssäsong i Skandinavien och Finland. Bland kärrsnäpporna utgjorde andelen ungfåglar uppskattningsvis 35 % medan motsvarande andel för spovsnäppa och småsnäp-

pa var klart lägre (Tabell 3). Brushanen minskar snabbt som häckfågel i Sverige. I Falsterbo, där majoriteten säkert kommer från Ryssland, syns däremot ingen tydlig trend. En långsiktig minskning av antalet enkelbeckasiner syns även i häckfågeltaxeringarna (Lindström m.fl. 2011). Däremot ökar antalet signifikant i standardrutterna sedan 1998 och årets 287 sträckare är den bästa siffran på några år.

Liksom föregående höst passerade en flock med unga rödspovar; 10 ex den 13 augusti. Sannolikt tillhörde dessa nominatrasen. De sträckande myrspovarna utgjordes nästan enbart av adulta fåglar, men arten har ökat långsiktigt. Storspoven minskar generellt i Sverige, där såväl de fria punktrutterna som standardrutterna pekar neråt (Lindström m.fl. 2011). I Falsterbo har antalet dock ökat sedan sekelskiftet. En motsvarande ökning finns hos småspoven, vilken även motsvaras av en uppgång i standardrutterna sedan 1998.

Såväl svartnsnäppa som rödbena har varit långsiktigt stabila i Falsterbo medan gluttsnäppan ökat efter sekelskiftet, vilket förstärks av höstens höga siffra (Tabell 3). Frågan är hur stor andel som utgörs av svenska häckare? I Finland har skogssnäppan ökat medan grönbena och drillsnäppa minskat sedan 1985 (Vaisänen 2006). Detta stöds av en allmän ökning hos skogssnäppan i Falsterbo och i standardrutterna sedan 1998 (Lindström m.fl. 2011). Däremot ökar grönbena och drillsnäppa i Falsterbo sedan sekelskiftet, till skillnad från i häckfågeltaxeringarna. För den förstnämnda utgör såväl totalt 453 ex under hösten som 126 sträckare 8 augusti nya högstanoteringar. Rapporter om rekordantal av grönbena finns även från andra delar av landet, inte minst från Ottenby fågelstation. Roskarlen uppges på senare tid ha minskat kraftigt som häckfågel i Sverige. Majoriteten av sträckarna i Falsterbo, där arten för närvarande ökar, utgörs emellertid sannolikt av tundrahäckare från Ryssland.

MÅSFÅGLAR-ALKOR

En liten passage av unga bredstjärtade labbar bokfördes under oktober och början av november. Antalet unga fjällabbar var något fler med 13 ex kring en median den 15 september, vilket är lite senare än normalt. Kustlabben har sna-

Småtärnan minskar långsiktigt, om än i lägre takt under 2000-talet än tidigare. Foto: Bengt Bengtsson.

rast minskat på senare år och höstens 24 ex ligger långt under medel (Tabell 3). Vi kan även notera en förhållandevis låg ungfågelsandel på 48 % (Tabell 2), vilket sannolikt speglar ett sämre häckningsresultat. Storlabben är fortfarande fåtalig, men antalen i Falsterbo ökar successivt.

Tre unga svarthuvade måsar utgör en hög siffra. Dock sågs faktiskt fler under 1990-talet (medel 1,4) jämfört med de senaste tio åren (medel 0,7). En ungfågelsandel på 38 % bland de sträckande dvärgmåsarerna ligger väl under medel (Tabell 2). En långsiktig ökning i Falsterbo speglar den kraftiga sentida uppgången i Norrland och Finland (Strid & Wærn 2010, Lammi 2010). I Finland uppskattades 10 000–13 000 par häcka 2008. En ung tärnmås den 21 september utgör endast den sjätte under perioden. Efter ett sämre år var antalet sträckande skrattnåsar återigen förhållandevis högt (Tabell 3). Det verkar alltså som att den långsiktiga minskningen har vänt. I Finland fanns mellan 95 000 och 110 000 häckande par 2008 och antalet uppges inte ha minskat under det senaste decenniet (Lammi 2010). Även i häckfågeltaxeringarna verkar kurvan plana ut, medan minskningen fortsätter i Danmark (Heldbjerg & Es-

kildsen 2010). Däremot förefaller uppgången för fiskmåsen sedan sekelskiftet stödjas av häckfågelinventeringar i alla tre länderna, även om den inte är lika tydlig som i Falsterbo. Sträcktoppen vid Nabben inföll i år redan den 15 augusti jämfört med ett medeltal den 8 september. Generellt har den snarast tidigare lagts något under perioden. På södra Öland och i Kåseberga registreras ofta tusendagar i slutet av oktober, något som emellertid är mycket ovanligt i Falsterbo. Silltruten anses ha minskat kraftigt i Östersjön i sen tid. Nyare data från Finland redovisar dock en uppskattad population på 5000 par, vilket är mer än vad man tidigare antagit (Hario & Rintala 2008). I Falsterbo utgörs åtminstone de adulta fåglarna främst av den längs Västkusten häckande rasen *intermedius*, vilken snarast har ökat i sen tid. Höstens 42 % ungfåglar ligger över genomsnittet sedan 2001 (Tabell 2). Endast fem tretåiga måsar ligger väl under medel, men långsiktigt syns ingen tydlig trend.

Östersjöbeståndet av skräntärna har minskat klart sedan 1970-talet. I Sverige fanns 659 par 2007 och antalet har varit relativt stabilt under 2000-talet (Staab 2008). I Skåne ökade antalet något till 6 par under året (Waldemarsson

2010). Höstens 11 sträckare ligger nära medel och långsiktigt uppvisar Falsterbosiffrorna ingen tydlig minskning. Ungfågelsandelen är betydligt lägre än hos de mindre tärnarterna och förefaller fluktuera mindre (Tabell 2). Även om 3276 fisktärnor är relativt få jämfört med de närmast föregående åren, talar det knappast emot en fortsatt uppgång. Dock var ungfågelsandelen något lägre än normalt (Tabell 2). En tydlig ökning sedan 1998 finns även i standardrutterna och såväl fisk- som silvertärna har ökat signifikant längs finska östersjökusten sedan 1986 (Hario & Rintala 2007). Silvertärnan sträckte i förhållandevis högt antal under hösten och här låg andelen ungfåglar nära medel. Antalet sträckande småtärnor har minskat signifikant sedan 1970-talet, även om minskningstakten gått ner det senaste decenniet. Svarttärnan sträckte i bra antal och långsiktigt ses en tydlig uppgång. Det svenska beståndet uppges hålla ställningarna någorlunda (Strid & Wærn 2010), men i Skåne har antalet minskat tydligt i sen tid. Det är dock tänkbart att flertalet sträckare i Falsterbo har sitt ursprung på andra sidan Östersjön.

Obestämda sillgrisslor/tordmular har i totalsumman räknats om efter bestämd procent i varje dekad. Båda arterna har ökat signifikant sedan 1970-talet (Tabell 1), men antalen har minskat igen sedan sekelskiftet. En sträckande alkekung kan jämföras med ett genomsnitt på 1,2.

DUVOR-HACKSPETTAR

Efter en kraftig nedgång för skogsduvan, främst under 1990-talet, har trenden vänt liksom i häckfågelinventeringen (Lindström m.fl. 2011). I Danmark registreras en generell ökning sedan 1976, som dock inte är signifikant för de senaste tio åren (Heldbjerg & Eskildsen 2010). Årets 5149 sträckare var dock en klar besvikelse efter två höstar med femsiffriga antal. Ringduvan har ökat mer eller mindre kontinuerligt sedan 1970-talet, men inte heller här var höstens siffra särskilt imponerande (Tabell 3). Som mest räknades 35 800 ex den 9 oktober och 38 300 ex den 11 oktober. Höga antal sedan sekelskiftet stöds av en signifikant uppgång i standardrutterna sedan 1998 (Lindström m.fl. 2011) medan uppgången startade tidigare i Danmark (Heldbjerg & Eskildsen 2010). Turkduvan, som i år sänkades i sträckprotokollet, är en av de arter som minskat signifikant under perioden. Däremot bokfördes en turturduva för andra hösten i rad. Annars är tendensen även för denna art klart negativ.

Tornseglaren minskar för närvarande såväl i Sverige som i Danmark (Lindström m.fl. 2011, Heldbjerg & Eskildsen 2010). Sträcket i Falsterbo är oftast knutet till lågtryckspassager och det är tveksamt om de inräknade siffrorna speglar populationsutvecklingen. Långsiktigt finns i alla fall ingen tydlig trend. Enstaka spillkråkor var

Antalet inräknade tornseglare är starkt knutet till perioder med lågtryckspassager och siffrorna speglar därför inte den långsiktiga populationsutvecklingen särskilt väl. Foto: Mikael Arinder/Skånska bilder.

Ladusvalan minskade från 1970-talet fram till millennieskiftet varefter den har återhämtat sig. För back- och hussvala är utvecklingen tyvärr fortsatt negativ. Foto: Jens B Bruun.

ute och snurrade vid Nabben utan att våga lämna landet. Däremot bokfördes fyra större och en mindre hackspett som utsträckande. Trots stora årliga variationer är trenden för båda arterna om något negativ. Större hackspett verkar för närvarande annars öka i såväl Sverige som Danmark.

LÄRKOR-ÄRLOR

En signifikant ökning av trädlärkan i häckfågelinventeringen grundas på relativt få individer. Emellertid finns en motsvarande uppgång i sträcksiffrorna, även om höstens 1000 individer är det lägsta antalet på flera år. Sånglärkan är en bredfrontsflyttare som inte koncentreras påtagligt till Falsterbo. Långsiktigt är trenden negativ även om de två senaste höstarnas antal ligger nära medel. Högre antal sedan sekelskiftet stöds inte av någon motsvarande uppgång i häckfågeltaxeringarna från Sverige och Danmark (Lindström m.fl. 2011, Heldbjerg & Eskildsen 2010). Hela sex berglärkor i protokollet är den högsta siffran på sex år. Annars är det uppenbart att det skandinaviska beståndet minskat klart under perioden, vilket även visas av att spontanrappor-

teringen minskar trots fler aktiva ornitologer (Strid & Wærn 2010).

Ladusvalan minskade fram till 1990-talet men har sedan ökat till nästan samma nivå som på 1970-talet. Höstens nästan 26 000 ex ligger något över medel. Som mest räknades 7276 ex så sent som den 23 september, vilket är tio dagar senare än medel. En motsvarande uppgång syns i häckfågelräkningarna i såväl Sverige som Danmark. Däremot verkar den långsiktiga minskningen fortsätta för såväl back- som hussvala, där höstens siffror ligger klart under medel (Tabell 3). Häckningen gynnades sannolikt av den förhållandevis varma sommaren, medan sträckvädret, främst under augusti, inte var optimalt.

Totalt fem sträckande större piplärkor utgör en hög siffra efter två bottenår. Däremot är sex fältpiplärkor en tangering av bottenrekordet från 2007. En specialinventering 2008 visade på en knapp halvering av det skånska beståndet sedan 2001 till endast 42 par (Bergendahl 2009) och det mesta tyder på en fortsatt nedgång sedan dess. Efter en motsvarande kraftiga minskning återstod 2009 endast två sjungande hanar

på Anholt i Danmark, båda sannolikt oparade (Nyegaard & Willemoes 2010). Antalet inräknade trädpiplärkor i Falsterbo är mycket väderberoende, vilket ger stora årliga fluktuationer. Liksom för flera andra tropikflyttare var siffrorna förhållandevis låga under 1990-talet, medan antalen nu varit relativt höga sju höstar i rad. Som mest räknades 10 200 ex den 23 augusti. Trädpiplärkan minskar signifikant sedan 1975 enligt häckfågelräkningarna, men ökar signifikant om man tittar på standardrutterna som inleddes 1998 (Lindström m.fl. 2011). I Danmark var beståndet stabilt 2000–2009 efter en tidigare minskning (Heldbjerg & Eskildsen 2010). Långsiktigt är trenden oförändrad i Falsterbo. Antalet sträckande ängsbiplärkor har fluktuerat kraftigt utan någon tydlig trend, medan häckfågelräkningarna pekar på en generell minskning i Sverige och Danmark, men en svag ökning i Finland. Årets siffra ligger väl över medel och som mest räknades höga 8300 ex den 20 september. Detta utgör det tidigaste mediandatumet någonsin och så mycket som 63 % av årssumman passerade. En signifikant nedgång hos rödstrupig piplärika under perioden bröts glädjande i och med att 42 ex räknades under hösten. Detta innebär den högsta siffran på åtta år. Eftersom den absoluta majoriteten sträckare utgörs av ungfåglar ser jag två möjliga orsaker. Antingen har häckningen lyckats ovanligt bra i det lilla skandinaviska beståndet eller också har fler fåglar blåst hit österifrån. Även skärpiplärkan uppvisar långsiktigt en signifikant minskning. Årets 35 ex är dock den andra något högre siffran i rad, varför utvecklingen nu möjligen vänt.

Efter en uppgång till 1980-talet och en minskning under 1990-talet förefaller gulärlan, i likhet med flera tropikflyttande tättingar, snarast öka igen för närvarande. Höstens drygt 30 000 ex ligger dock klart under medel. Arten befinner sig i nuläget strax under listan över signifikant minskande arter. Som mest bokfördes 4680 sträckare den 26 augusti. Häckfågeltaxeringarna visar en signifikant nedgång över hela perioden, men en mer positiv trend i standardrutterna sedan 1998. I Danmark har beståndet varit mer stabilt de senaste tio åren efter en tidigare minskning (Heldbjerg & Eskildsen 2010). Totalt 266 försärlor utgör en för senare år relativt låg siffra. Sannolikt påverkades beståndet negativt av den

hårda vintern 2009/2010. Annars har arten under perioden haft en mycket positiv trend i landet och efterhand även spritt sig norrut (Strid & Wærn 2010). Långsiktigt visar sträckssiffrorna på en dyster utveckling för sädesärlan t.o.m. 1990-talet. Därefter har antalen däremot stigit igen, även om årets 635 ex är föga imponerande. Bilden är likartad i den svenska häckfågeltaxeringen, där arten ökat signifikant i standardrutterna sedan 1998 (Lindström m.fl. 2011). I Danmark syns däremot en ökning över hela perioden (Heldbjerg & Eskildsen 2010).

SIDENSVANS-VARFÅGEL

Efter fjolårets nollresultat kom åter en hyfsad invasion av sidensvans kring månadsskiftet oktober/november. Sträcktoppen inföll ovanligt tidigt, den 31 oktober, och passagen föreföll vara helt över när räkningarna avslutades. En tendens till tätare invasioner i Falsterbo stöds av en signifikant ökning av vinterindex i såväl Sverige som Danmark. Sammanlagt 67 järnsparvar ligger nära medel för en svärräknad art som främst sträcker nattetid. I häckfågeltaxeringarna bryts en långsiktig nedgång av en signifikant ökning i standardrutterna sedan 1998 (Lindström m.fl. 2011). I Danmark fortsätter dock minskningen hela perioden (Heldbjerg & Eskildsen 2010). Flertalet trastar, som huvudsakligen sträcker nattetid, var ovanligt fåtaliga under hösten (Tabell 3). Dock innebär 795 dubbeltrastar den högsta siffran på många år. Dubbeltrasten är den enda trast som uppvisar en signifikant stigande trend under perioden i likhet med häckfågeltaxeringarna. Skäggesmen hade ett bra år med 100 sträckare varav 51 ex passerade den 12 oktober. Totalt 89 stjärtmesar överträffas endast av 100 ex hösten 1973 och 92 ex hösten 2008. En signifikant uppgång i standardrutterna sedan 1998 borgar för fler invasioner framöver. Antalet blåmesar var fler än under fjolåret men långsiktigt är summan inte så imponerande (Tabell 3). Efter en kraftig uppgång fram till 1990-talet ligger genomsnittet för de senaste tio åren, på drygt 30 000 ex, i samma storleksordning som då. Långsiktigt ökar blåmesen i både Sverige och Danmark. Antalet sträckande talgoxar har fluktuerat en hel del, men höstens 710 ex är i alla fall klart över genomsnittet (Tabell 3). Utvecklingen är långsiktigt negativ i såväl Sverige som

Fram till mitten av 1980-talet var dubbeltrast ovanlig i Falsterbo med i medeltal 48 sträckare perioden 1973–1985. Sedan dess har arten ökat betydligt och under perioden 2000–2010 låg årsmedel på 698 ex.
Foto: Mikael Arinder/Skånska bilder.

Danmark, bortsett från en sentida ökning i standardrutterna i Sverige.

Varfågeln lever främst av smågnagare och häckar främst i skogslandet. I linje med höga antal för fjällvråk räknades 22 sträckare, vilket ligger över medel (Tabell 3). Efter en långsiktig minskning verkar antalen snarast ha vänt de senaste tio åren. Varfågeln är för sällsynt för att omfattas av häckfågelräkningar, medan vinterindex för perioden inte visar någon signifikant trend vare sig i Sverige eller Danmark (Lindström m.fl. 2011, Heldbjerg & Eskildsen 2010).

KRÅKFÅGLAR-PILFINK

Efter rapporter om höga antal nötskrikor längre upp i landet blev utsträcket vid Nabben en besvikelse. Från slutet av september vände mindre flockar och i oktober dristade sig 249 ex till att korsa sundet. Detta innebär i alla fall den högsta siffran sedan den stora invasionen 1999 då över 10 000 fåglar räknades. Enstaka nötkråkor sågs från början av september, men inget utsträck re-

gistrerades. Generellt har kajen ökat signifikant i Falsterbo sedan 1970-talet, men antalen har nu varit låga fyra höstar i rad. I häckfågeltaxeringarna är ökningen störst i standardrutterna, medan beståndet varit stabilt i Danmark under perioden (Lindström m.fl. 2011, Heldbjerg & Eskildsen 2010). Samtidigt som råkan ökat kraftigt i Skåne har antalet sträckare snarast minskat under perioden. Detta innebär rimligen att ett betydligt större antal råkor övervintrar jämfört med för 30 år sedan, vilket stöds av signifikant ökande vinterindex. Kråkan är den art som uppvisar den kraftigaste nedgången i Falsterbo under perioden. Höstens 510 sträckare innebär dock en fördubbling av fjolårets bottennotering. Efter byte av indexmetod framträder även en signifikant nedgång i siffrorna från häckfågeltaxeringen (Lindström m.fl. 2011). Då även vinterindex rasat kan minskningen inte förklaras av att fler kråkor övervintrar. Det är därför svårt att hitta en övertygande förklaring till nedgången.

Utvecklingen för staren är entydig då den minskar kontinuerligt enligt såväl sträcksiffrorna

som häckfågeltaxeringarna i såväl Sverige, Danmark och Finland. Den främsta orsaken torde vara en minskad areal betesmark i landet. Antalet utsträckande pilfinkar har långsiktigt minskat signifikant och under hösten saknades arten totalt. Även häckfågel- och vinterindex är snarast negativa (Lindström m.fl. 2011), medan utvecklingen är mer positiv i Danmark (Heldbjerg & Eskildsen 2010).

FINKAR–SPARVAR

Kategorin bo-/bergfink uppvisar stora årliga fluktuationer som till stor del styr totalsumman sträckare enskilda höstar. Årets 756 000 ex ligger nära medel. Långsiktigt syns ingen tydlig trend även om antalen generellt stigit efter sekelskiftet. Detta i linje med många andra arter och standardrutterna för bofink i häckfågeltaxeringen. Som mest räknades drygt 240 000 ex redan den 20 september. Allmänt låg sträckmaximum mellan 3 och 7 oktober under 1970–1990-talen, medan mediandatum för de senaste tio åren hamnar på den 30 september. Då bergfinkarna ofta sträcker i tätare sammanhållna flockar går

det att uppskatta deras andel av det totala finksträcket. Vi har, sedan 2004, för alla större sträckdagar skattat procentandelen bergfink i jämna tiotal. Den samlade uppskattningen slutade på 6 % av totalsumman för bo-/bergfink, vilket kan jämföras med mellan 7 och 21 % de föregående höstarna. Årets låga andel innebär omräknat att 46 100 bergfinkar sträckte ut. Detta kan jämföras med mellan 33 000 och 211 000 ex höstarna 2004–2008. En tidig sträcktopp ger fler bofinkar, då bergfinkspassagen huvudsakligen äger rum i oktober. Å andra sidan kan den förhållandevis låga siffran inte skyllas på att bergfinkarna stannade kvar, då det var helt tomt i boksfogarna efter det kraftiga snöfallet redan i slutet av november. I Sverige såväl som i Finland har arten minskat sedan 1970-talet (Lindström m.fl. 2011, Vaisänen 2006).

Fem gulhämplingar ligger strax under medel. Långsiktigt ökar arten vilket får förmodas spegla den lilla skånska stammen. Grönfinkens signifikanta uppgång i Falsterbo stöds av motsvarande i såväl vinterräkningar som häckfågeltaxeringar i Sverige och Finland. Höstens 56 000 ex är dock

Totalt 8527 sträckande steglitser utgör nytt årsbästa. Foto: Lasse Olsson.

Årets 1158 sträckande domherrar är en relativt sett hög siffra, men motsvarar ändå bara en bra sträckdag under ett invasionsår. Foto: Emil Lundahl.

endast hälften av toppsiffrorna från 2005–2006. Som mest räknades höga 15 130 ex den 30 oktober. Efter en svacka under 1980-talet har antalet sträckande steglitser stigit markant. För närvarande pekar kurvan brant uppåt och årets 8527 ex utgör nytt årsbästa. Dessutom nytt dagsrekord med 1940 sträckare den 30 oktober. Efter en tidigare uppgång har antalen däremot minskat såväl sommar som vinter i Danmark det senaste decenniet (Heldbjerg & Eskildsen 2010).

Frösättningen styr andelen övervintrande grönsiskor och de årliga fluktuationerna vid Nabben är förhållandevis stora. Långsiktigt syns emellertid en klar ökning, vilken inte stöds av resultaten i vinter- och häckfågelräkningarna. Höstens invasion är dock helt utan tidigare motstycke. Redan den 12 september bokfördes nytt dagsrekord med 27 290 sträckare. Helt enastående var emellertid passagen den 7 oktober. I lätt duggregn välldes det ut grönsiskor i täta flockar som ofta innehöll flera hundra fåglar. Dagssumman slutade på fantastiska 83 870 ex, vilket är ungefär lika mycket som det tidigare årsrekordet! Nytt årsbästa är nu istället 193 740 ex, vilket t.ex. kan jämföras med ett årsbästa på 121 000 för grönfink. Enligt häckfågelinventeringarna har hämplingen minskat successivt ända se-

dan dessa inleddes i såväl Sverige som Danmark (Lindström m.fl. 2011, Heldbjerg & Eskildsen 2010). I Falsterbo registrerades den kraftigaste nedgången i slutet av 1970-talet, medan en viss återhämtning ägt rum efter sekelskiftet. Vinterhämplingen är en annan art som långsiktigt uppvisar en kraftig minskning i Falsterbo och även här har minskningen planat ut det senaste decenniet. Majoriteten häckar i Norge och arten är för sällsynt för att omfattas av häckfågelinventeringarna. I Danmark visar vinterindex negativa, om än ej signifikanta, värden. Den kraftiga sentida ökningen i Sydsverige av den sydliga gräsiskerasen *cabaret* har inte slagit igenom i häckfågeltaxeringarna och i Danmark registreras något överraskande en minskning under perioden (Heldbjerg & Eskildsen 2010). Höstens invasion bestod dock främst av nordliga fåglar av nominatrasen. Totalt 8849 sträckare överträffas endast av 8900 ex hösten 1975 och 16 300 ex hösten 2005. Som mest räknades 1670 gräsiskor den 30 oktober och tidsmässigt var förloppet normalt (Tabell 3). Sammanlagt 15 snösiskor urskiljdes i flockarna.

Korsnäbbarna fluktuerar en hel del efter födotillgången, men uppträdde till skillnad från flera andra invasionsarter förhållandevis fåtaligt

under hösten. Långsiktigt anas en ökning av antalet sträckande större korsnåbbar, till skillnad från den mindre arten som fluktuerar mer oregelbundet. Detta stöds av en ökning i standardrutterna sedan 1998. Totalt sex rosenfinkar bokfördes, vilket ligger över medel. En viss ökning efter bytet av sträckobservatör speglar sannolikt inte det svenska beståndet. Efter två rejäla invasionshöstar 2004–2005 har domherren varit fåtalig fyra år i rad. Höstens 1158 ex ligger klart över medel, men får betecknas som en mer måttlig invasion. I Finland har arten ökat signifikant sedan 1983 (Vaisänen 2006) medan de svenska häckfågelinventeringarna visar på en långsiktig nedgång. Såväl 38 sträckare den 10 oktober som höstsumman på 75 stenknäckar utgör nya rekordnoteringar. Efter stabilt låga siffror har arten ökat sedan sekelskiftet. Totalt 23 lappspårvar utgör den högsta siffran sedan 2000, men långsiktigt är trenden negativ. Snöspårven har fluktuerat en hel del, men totalt har en nedgång ägt rum under perioden. Denna förstärks av låga siffror sedan sekelskiftet. Allmänt anses snöspårven ha minskat i landet och standardrutterna antyder en negativ utveckling sedan 1998 (Lindström m.fl. 2011).

Gulspårven uppvisar en signifikant negativ trend för hela perioden. Häckfågeltaxeringarna pekar på en likartad successiv nedgång i Sverige och Danmark (Lindström m.fl. 2011, Heldbjerg & Eskildsen 2010). En ökning i standardrutterna sedan 1998 speglas inte av Falsterbosiffrorna. I Finland ökar arten i norr men minskar i söder (Vaisänen 2006). Den svenska nedgången kan inte förklaras av att en större andel övervintrar, då även index från vinterräkningarna sjunkit liksom i Danmark. För ortolanspårven gäller en uppgång till 1980-talet och en kraftigare minskning sedan dess. Höstens 23 sträckare innebär i alla fall en för senare år bra siffra. Den sentida minskningen är slående inom hela det svenska utbredningsområdet och arten är snart borta som häckfågel söder om Norrland (Strid & Wærn 2010). Sävspårven har generellt minskat sedan 1970-talet, vilket stöds av en negativ trend i häckfågelräkningarna. En ökning i Falsterbo sedan sekelskiftet motsvaras av oförändrade antal i standardrutterna som inleddes 1998 och i danska häckfågelindex.

REFERENSER

- Bengtsson, K. 2010. Kungsörnen i Skåne 2010. *Anser* 49: 213.
- Bergendahl, R. 2009. Fåltiplärka i Skåne 2008. *Anser* 48: 207–212.
- Fransson, T. & Pettersson, J. 2001. *Svensk ringmärkningsatlas*. Volym 1. Naturhistoriska riksmuseet & Sveriges Ornitologiska Förening, Stockholm.
- Grønlien, H. 2004. Hønehauken i Norge – Bestandens status og utvikling siste 150 år. *Vår Fuglefauna* 27: 172–176.
- Honkala, J., Björklund, H. & Saurola, P. 2010. Breeding and population trends of common raptors and owls in Finland in 2009. *Linnut-vuosikirja* 2009: 78–89.
- Hario, M. & Rintala, J. 2007. Population trends of sea terns, the *Aythya* ducks, the Black-headed Gull and the Common Eider on Finnish coasts in 1986–2006. *Linnut-vuosikirja* 2006: 49–57.
- Hario, M. & Rintala, J. 2008. Population trends of the Common Eider and four gull species in Finnish coastal areas in 1986–2007. *Linnut-vuosikirja* 2007: 52–59.
- Heldbjerg, H. & Eskildsen, A. 2010. Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark, Punkttællingsprojektet 2009. I: DOF. *Fugleåret 2009*: 7–30.
- Ivarsson, K. 2010. Havsörnen i Skåne 2010. *Anser* 49: 211–213.
- Kjellén, N. 2010. Sträckfågelräkningar vid Falsterbo hösten 2009. *Fåglar i Skåne* 2009: 5–40.
- Lammi, E. 2010. The occurrence of the Black-headed Gull and the Little Gull in Finland in 2008. *Linnut-vuosikirja* 2009: 28–35.
- Lindström, Å., Green, M. & Ottvall, R. 2011. Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2010. Biologiska institutionen, Lunds universitet.
- Lyngs, P. 2008. Status of the Danish breeding population of Eiders *Somateria mollissima* 2000–2002. *Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift* 102: 289–297.
- Nielsen, J. T. & Storgård, K. 2006. Duehøgen i Danmark. *Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift* 100: 7–8.
- Nilsson, L. 2008. Changes in numbers and distribution of wintering waterfowl in Sweden

- during forty years, 1967–2006. *Ornis Svecica* 18: 135–226.
- Nilsson, L. 2010. Inventering av sjöfågel, gäss och tranor i Sverige Årsrapport från 2009/2010. Biologiska institutionen, Lunds universitet.
- Nyegaard, T. & Willemoes, M. B. 2010. Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2009. I: DOF. *Fugleåret 2009*: 157–187.
- Ollila, T. & Koskimies, P. 2008. The conservation status of the Golden Eagle and Peregrine Falcon in Finland *Linnut-vuosikirja* 2007: 8–17.
- Rees, E. C. & Beekman, H. 2010. Northwest European Bewick's Swans: a population in decline. *British Birds* 103: 640–650.
- Ryttman, H. 2004. Fiskgjusen i Sverige – resultat av riksinventeringen 2001. I: SOF. *Fågelåret 2003*: 81–90.
- Saurola, P. 2009. Finnish Ospreys (*Pandion haliaetus*) in 2008. *Linnut-vuosikirja* 2008: 22–27.
- Staav, R. 2008. Skräntärnan i Sverige 2007. I: SOF. *Fågelåret 2007*: 37–41.
- Stjernberg, T., Koivusarri, J., Högmänder, J., Ollila, T., Keränen, S., Munsterhjelm, G. & Ekblom, H. 2009. Population size and nesting success of the White-tailed Sea Eagle (*Haliaeetus albicilla*) in Finland 2007–2008. *Linnut-vuosikirja* 2008: 14–21.
- Strid, T. & Wærn, M. (red.) 2010. Fågelrapport 2009. I: SOF. *Fågelåret 2009*: 45–147.
- Vaisänen, R. A. 2006 Monitoring population changes of 86 land bird species breeding in Finland 1983–2005. *Linnut-vuosikirja* 2005: 83–98.
- Waldemarsson, N. 2010. Skräntärnan i Skåne 2010. *Anser* 49: 215–216.

SUMMARY

Since 1973 the Swedish Environmental Protection Agency has organised counts of the migration passing the southwesternmost point (Nabben) of the Falsterbo peninsula. From 2001 these counts are performed by two observers recording all species from dawn until 14.00 between August 1 and November 20. As far as possible the age is determined among raptors and some other larger birds. Tables 1 and 2 show the proportion of juveniles in raptors and some other species since 1986. This autumn's

migration divided into decades together with the mean 1973–2009 is depicted in Table 3. In Figure 1 the migration of the 16 most common raptors at Falsterbo 1973–2010 is shown. Up to date information on trends and annual and daily figures can be found on the homepage of Falsterbo Bird Observatory: www.falsterbofagelstation.se.

The grand total of 1.8 million migrants is slightly above average. However the variation between high and low figures in the various species is larger than normal. With comparatively normal weather during the breeding season the production of young was probably fairly good. While some passerines among the tropical migrants did fairly well, most long-distance migrant among the raptors did poorly. This is most likely due to a weather-related poor concentration to the peninsula. On the other hand most short-distance migrants occurred in good numbers, especially compared to last autumn. Most pleasant was the high number of Rough-legged Buzzards due to a good breeding season. Also Common Buzzard did well, while Eurasian Sparrowhawk was surprisingly scarce. The average proportion of juveniles was above average in raptors (Table 1). Among irruptive species the Siskin occurred in extreme numbers while also Waxwing, Long-tailed Tit, Great Tit, Redpoll and Hawfinch were on the move.

Only 1,658 Honey Buzzards is the lowest figure so far (Figure 1). The most likely reason is that the peak of adults did not pass Falsterbo due to northerly winds, since the number of juveniles was normal. The number of Black Kites has increased in later years with 26 being an all time high. Also the proportion of young birds is climbing, indicating more breeding pairs in Sweden. In Red Kite 2,313 is slightly below the all time high from 2008, but 599 on September 22 is the highest daily figure yet. The Swedish population was estimated at 1,950 pairs in 2008. A decreased proportion of juveniles in later years may indicate that the higher densities have resulted in fewer fledged young. A general increase in the White-tailed Eagle is well reflected despite the fairly low numbers at Falsterbo. The Marsh Harrier increased sharply the first 25 years, but numbers have been more stable in later years. Northern Harrier had another comparatively poor year, in spite of good rodent numbers in northern Scandinavia. This in sharp contrast to the Rough-legged Buzzard.

Eight Pallid Harriers is a comparatively high number. After some years decrease the Montagu's Harrier has done a little better the last two autumns. The 39 Goshawks is slightly above average, as is three adults. After the all time high of 37,000 Eurasian Sparrowhawks in 2008, the last two autumns have been surprisingly poor. This is however mainly caused by fewer adults late in the season. On the other hand the migration of Common Buzzard was the best for many years, with well over 23,000 (Figure 1). An especially impressive passage occurred on October 11 when 10,071 birds were counted, the highest number since the 1950s. In spite of large annual fluctuations the number of Common Buzzards has been fairly stable during the period. After a very poor showing in 2009 the number of Rough-legged Buzzards was the highest since 1982. Most of the 1,991 birds passed on October 13, with a impressive 1,202 migrants counted. The proportion of juveniles was very high (Table 1) and it is clear that the breeding was the best for many years. Rare eagles included one Lesser Spotted and three Spotted Eagles. A fairly low number of Ospreys is also most likely caused by poor concentration due to the weather, as the long-term trend is positive. The same applies to Common Kestrel, which was surprisingly scarce in spite of a good rodent season. Only one Red-footed Falcon is below the average of two. Merlin seems to be doing generally well in spite of a low figure this autumn. In Hobby the long time trend appears to be stable, with signs of an increase in later years. The Peregrine is increasing at Falsterbo, reflecting growing numbers in Fennoscandia.

The earlier increase in Bewick's Swan seems to have halted in line with a lower wintering population in Northwest Europe. The other two swans are still on the way up, although the number of wintering birds further north in Sweden is also climbing. Most species of geese show a significantly positive trend reflecting increasing populations. The median date in Grey-lag Goose has changed from 21 September during the 1970s to 25 October during the last ten years. The new all time high in White-fronted Goose is 2,204. Although 43,000 Barnacle Geese is only half of the record number from 2008, it is still a good figure. In Brent Goose lower numbers in later years indicate that the population has passed the peak. The number of juveniles was again low (Table 2), reflecting a poor breeding on the Russian tundra. Most dabbling ducks again

occurred in numbers above average. Higher numbers wintering north of Falsterbo and a higher proportion migrating after the counts end in autumn may explain the general decline in Mallard, Common Pochard and Goldeneye. In Common Eiders there has been a dramatic decrease since the peak in the mid 1990s, reflecting lower breeding numbers in the Baltic. Divers as well as grebes seems to be doing fairly well at the moment. The 353 Grey Herons is the highest figure so far in spite of the previous cold winter. A record 37 White Storks indicate that the Swedish reintroduction programme is bearing fruit.

In spite of rather large annual fluctuations the number of Common Cranes reflects the marked population increase in Sweden. As a result of a series of depressions from the west during August numbers of migrating adult waders were generally above average. In contrast juveniles in September were generally scarce, reflecting a poor breeding season on the Russian tundra. Most waders fluctuate strongly between years but the long-time trend is positive in Bar-tailed Godwit, Grey Plover and Golden Plover. On the other hand species like Common Snipe and Lapwing are still decreasing. Unusual was a flock of 10 Black-tailed Godwits on August 13. Among the Tringa-species Greenshank and Green Sandpiper seem to be doing generally well at the moment, and the number of Wood Sandpipers was the highest so far. Turnstone is declining in Sweden, while the migrants at Falsterbo, primarily constituting Russian tundra breeders, seem to be doing well.

A small passage of Pomarine Skuas was recorded in October-November and 13 Long-tailed Skuas migrated with a peak around September 15. The number of Arctic Skuas has decreased in later years and the proportion of juveniles was below average (Table 2). Three Mediterranean Gulls is the highest for many years and a young Sabine's Gull only the 6th ever. The number of Black-headed Gulls was again comparatively high and the long-term decrease may have halted. The Common Gull on the other hand shows a more continues increase during the period. Most Lesser Black-backed Gulls at Falsterbo belong to the western subspecies *intermedius*, which seems to be increasing along the Swedish West Coast. The small numbers of Caspian Tern reflect a decreasing population in the Baltic. Common Tern again occurred in good numbers and shows a general increase. Also Arctic Tern did com-

paratively well. Little Tern seems to be on the way down, whereas Black Tern is doing much better.

The number of Stock Doves was surprisingly low after several good years. Wood Pigeon is showing a general increase over the whole period, although this years figure is not that impressive. The highest daily count was 38,000 on October 11. The long term decrease in Collared Dove continues, with no migrants at all this autumn. The number of Swifts fluctuates markedly without any clear trend. A small passage of woodpeckers included four Great spotted and one Lesser spotted Woodpecker. As in the breeding census Skylark numbers have decreased considerably since the 1970s. Woodlark was much more common in Falsterbo during the 1950s, but after a long decline numbers have generally increased since the early 1990s. Shore Lark is decreasing rapidly as a breeder in northern Scandinavia, but six migrants is the highest number for several years. Barn Swallow decreased until the 1990s but has since then increased again. In Sand Martin and House Martin the long term decline has however continued. The population of Tawny Pipit has decreased to only 42 pairs in Scania in 2008, mirrored by a heavy decline in Falsterbo since the 1970s. On the other hand the trend in Tree Pipit seems to be positive at the moment, with a new good number of 32,000 migrants. Meadow Pipit fluctuates fairly much but did quite well this autumn. Red-throated Pipit is generally on the way down, but 42 migrants is the highest number for many years. After a few better years the number of Yellow Wagtails was below average. A total of 266 Grey Wagtails continues the increase and the species is now spreading north in Sweden. A general decline in White Wagtail can be seen also in the breeding census, in spite of a few good numbers in later autumns.

A fairly large invasion of Waxwings included 3,000 birds, with a rather early peak on October 31. The only thrush increasing in Falsterbo is Mistle Thrush. After a poor year the number of migrating tits was fairly good. Most unusual was the passage of 89 Long-tailed Tits. In line with a good occurrence of rodents in Northern Sweden the number of Great Grey Shrikes was above average. Large numbers of Jays were reported further north, but only 249 migrants were counted. This is however the highest number since 1999, when over ten thousand migrated. The Jackdaw shows a long-

time increase at Falsterbo, but numbers have now been comparatively low for four years. In spite of a pronounced increase in the number of breeding Rooks in Scania, figures at Falsterbo have remained stable. This must be explained by a significantly higher proportion of resident birds nowadays. All Swedish census data show a heavy decline in the Hooded Crow over the period, but the reasons behind this are far from clear. In the Starling falling numbers have been attributed to the general decline of pasture land in Sweden.

The highly fluctuating numbers of migrating Chaffinch/Brambling is the main factor governing the annual total at Falsterbo. This years 756,000 is close to average (Table 3). There is a tendency towards an earlier passage with more good days already in September in later years. Rough estimates of the percentage of Bramblings on the good migration days resulted in a total of 6 %, corresponding to 46,000 migrants. The Greenfinch has increased markedly over the period, but numbers have been fairly low the last two years. In contrast the 8,527 Goldfinches is the highest figure so far. Both Linnet and Twite have decreased significantly during the thirtyseven years. One of the more spectacular events of the autumn was the massive invasion of Siskins. Already on September 12 over 27,000 were counted, followed by an amazing 84,000 October 7. The annual total of 194,000 can be compared with the previous highest figure of 88,000 in 2004. Also Redpolls were on the move, with the majority belonging to the northern nominate subspecies. The total of 8,849 migrants is the third so far and the highest daily figure was 1670 on October 30. Both crossbills occurred in fairly low numbers, especially compared to other seed-eaters. A total of 75 Hawfinches is the highest so far. Also Bullfinches occurred in good numbers, and 1,158 is well above average. Most buntings seem to be on the decline with a general negative trend in Yellowhammer, Ortolan Bunting, Reed Bunting and Snow Bunting. This is also supported by data from the breeding bird census in the first three species. In Lapland Bunting there is no clear trend over the period, but 23 is a comparatively high number.

NILS KJELLÉN
Ekologihuset
SE-223 62 Lund
nils.kjellen@biol.lu.se

● **TABELL 3. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2010**

Sträcket i Falsterbo hösten 2010 uppdelat på tiodagarsperioder, samt årets totalsumma och medel för perioden 1973–2009.

Migration at Falsterbo in the autumn 2010 divided into decades, total and mean for the period 1973–2009.

		Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Total Total	Medel Mean
Knölsvan	<i>Cygnus olor</i>	25	3	0	10	13	192	85	63	62	68	35	556	639
Mindre sångsvan	<i>C. columbianus</i>	0	0	0	0	0	0	9	28	27	123	20	207	196
Sångsvan	<i>C. cygnus</i>	0	0	0	0	0	0	0	13	9	121	111	254	144
Sädgås	<i>Anser fabalis</i>	0	0	0	0	0	246	69	4	2	17	22	360	129
Spetsbergsgås	<i>A. brachyrhynchus</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3
Bläsgås	<i>A. albifrons</i>	0	0	0	0	0	211	1714	90	66	31	92	2204	350
Grågås	<i>A. anser</i>	34	15	30	40	367	670	70	1350	580	1820	60	5036	3670
Kanadagås	<i>Branta canadensis</i>	0	0	19	0	0	29	11	9	22	33	34	157	116
Vitkindad gås	<i>B. leucopsis</i>	20	0	600	530	0	13530	3970	8820	10220	3380	1900	42970	14807
Prutgås	<i>B. bernicla</i>	0	0	0	280	250	5650	2867	139	452	180	2	9820	9390
Gravand	<i>Tadorna tadorna</i>	357	342	113	0	16	0	0	0	5	0	0	833	364
Bläsand	<i>Anas penelope</i>	5	69	430	608	1240	4610	242	50	1230	30	52	8566	6333
Snatterand	<i>A. strepera</i>	0	0	2	0	0	12	0	0	38	1	3	56	7
Kricka	<i>A. crecca</i>	250	260	260	40	140	90	10	0	160	9	1	1220	875
Gräsand	<i>A. platyrhynchos</i>	0	0	1	0	3	7	0	0	70	142	244	467	333
Stjärtand	<i>A. acuta</i>	0	0	213	6	1070	310	0	0	296	6	5	1906	886
Skedand	<i>A. clypeata</i>	1	1	32	12	26	40	0	0	2	0	0	114	171
Brunand	<i>Aythya ferina</i>	0	1	0	0	3	6	0	0	30	1	0	41	46
Vigg	<i>A. fuligula</i>	13	4	7	0	22	10	6	3	125	8	0	198	410
Bergand	<i>A. marila</i>	0	0	0	0	0	0	4	2	15	6	8	35	241
Ejder	<i>Somateria mollissima</i>	2750	1650	370	730	220	22660	3220	2400	5400	610	370	40380	96368
Alfågel	<i>Clangula hyemalis</i>	0	0	0	0	0	0	0	1	2	31	17	51	51
Sjöorre	<i>Melanitta nigra</i>	1870	1640	690	610	900	3830	150	20	230	170	10	10120	3578
Svarta	<i>M. fusca</i>	2	9	2	40	30	91	9	3	206	96	60	548	233
Knipa	<i>Bucephala clangula</i>	0	0	0	0	0	0	10	16	128	130	19	303	351

● **TABELL 3. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2010 FORTS.**

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Salskrake	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2
Småskrake	0	0	0	20	80	460	45	100	470	312	204	1691	1229
Storskrake	0	0	0	0	0	0	0	0	2	17	22	41	41
Smålom	0	0	1	5	7	131	23	17	45	38	36	303	323
Storlom	0	0	8	3	19	15	40	6	10	10	8	119	118
Svartnäbbad islom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
Vitnäbbad islom	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	3	1
Skäggdopping	0	0	0	0	0	2	3	0	5	1	0	11	6
Gråhakedopping	0	2	0	2	3	4	19	1	13	0	2	46	17
Havssula	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	1
Ägretthäger	0	0	3	0	0	0	1	0	0	0	0	4	0
Gråhäger	136	23	74	15	5	58	0	35	0	7	0	353	122
Vit stork	2	0	22	0	0	9	0	4	0	0	0	37	2
Bivråk	3	112	1197	239	31	75	1	0	0	0	0	1658	7040
Brun glada	2	1	9	2	0	9	2	1	0	0	0	26	8
öd glada	22	1	29	33	0	1033	160	920	67	36	12	2313	784
Havsörn	0	1	3	0	0	5	0	26	1	7	1	44	15
Brun kärrhök	35	92	311	134	19	146	7	6	0	0	0	750	609
Blå kärrhök	0	0	3	14	0	51	20	46	23	13	2	172	267
Stäpphök	0	1	2	2	1	2	0	0	0	0	0	8	2
Ängshök	1	2	8	0	0	0	0	0	0	0	0	11	8
Duuhök	0	0	0	0	0	1	0	17	8	11	2	39	33
Sparvhök	155	467	3064	2635	2324	7800	708	1134	1575	478	20	20360	18148
Ormråk	18	0	449	175	0	6496	262	15283	479	346	4	23512	13955
Fjällvråk	0	0	0	0	0	23	3	1853	91	17	4	1991	904
Mindre skrikörn	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3
Större skrikörn	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	3	1
Kungsörn	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2

● **TABELL 3. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2010 FORTS.**

		Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Total Total	Medel Mean
Fiskgjuse	<i>Pandion haliaetus</i>	23	30	130	26	4	16	0	0	0	0	0	229	263
Tornfalk	<i>Falco tinnunculus</i>	20	17	68	66	32	296	32	7	0	0	0	538	566
Aftonfalk	<i>F. vespertinus</i>	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Stenfalk	<i>F. columbarius</i>	0	0	9	19	43	69	10	13	11	4	0	178	234
Lärkfalk	<i>F. subbuteo</i>	0	1	2	22	8	24	1	0	0	0	0	58	51
Pilgrimsfalk	<i>F. peregrinus</i>	0	0	2	7	3	11	4	10	5	1	0	43	33
Trana	<i>Grus grus</i>	0	0	0	7	0	3147	4	358	0	0	0	3516	911
Strandskata	<i>Haematopus ostralegus</i>	479	80	44	0	6	0	0	0	0	0	0	609	288
Skärfläcka	<i>Recurvirostra avosetta</i>	83	47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	130	57
Mindre strandpipare	<i>Charadrius dubius</i>	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	3
Större strandpipare	<i>Ch. hiaticula</i>	380	218	265	36	29	35	0	0	0	0	0	963	1130
Fjällpipare	<i>Ch. morinellus</i>	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Ljungpipare	<i>Pluvialis apricaria</i>	104	173	60	27	32	69	12	1	125	22	121	746	613
Kustpipare	<i>P. squatarola</i>	35	44	70	9	70	15	0	18	3	0	0	264	285
Tofsvipa	<i>Vanellus vanellus</i>	59	0	0	0	20	140	0	24	5	200	0	448	562
Kustsnäppa	<i>Calidris canutus</i>	36	52	322	98	115	103	0	0	0	0	0	726	586
Sandlöpare	<i>C. alba</i>	8	8	13	3	20	9	0	5	0	0	0	66	70
Småsnäppa	<i>C. minuta</i>	16	3	1	7	8	1	0	0	0	0	0	36	108
Mosnäppa	<i>C. temminckii</i>	11	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	13	2
Spovsnäppa	<i>C. ferruginea</i>	42	19	33	3	0	0	0	0	0	0	0	97	117
Kärrsnäppa	<i>C. alpina</i>	2670	695	610	360	817	490	0	10	5	0	0	5657	5557
Myrsnäppa	<i>Limicola falcinellus</i>	0	3	6	0	0	0	0	0	0	0	0	9	1
Brushane	<i>Philomachus pugnax</i>	66	108	55	2	13	12	0	1	0	0	0	257	185
Enkelbeckasin	<i>Gallinago gallinago</i>	34	45	0	0	166	23	18	1	0	0	0	287	288
Ödpov	<i>Limosa limosa</i>	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	1
Myrspov	<i>L. lapponica</i>	70	70	143	16	74	22	1	0	0	0	0	396	243
Småspov	<i>Numenius phaeopus</i>	12	24	9	1	0	0	0	0	0	0	0	46	17
Storspov	<i>N. arquata</i>	115	27	67	11	0	2	0	0	0	0	1	223	226

● **TABELL 3. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2010 FORTS.**

		Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Svartsnäppa öbena Gluttsnäppa Skogssnäppa Grönbena Drillsnäppa oskarl Smalånbb. simsnäppa	<i>Tringa erythropus</i>	42	25	23	2	14	0	0	0	0	0	0	106	69
	<i>T. totanus</i>	114	43	28	0	0	0	0	0	0	0	0	185	199
	<i>T. nebularia</i>	167	116	40	2	7	0	0	0	0	0	0	332	177
	<i>T. ochropus</i>	17	10	2	0	0	0	0	0	0	0	0	29	10
	<i>T. glareola</i>	325	109	19	0	0	0	0	0	0	0	0	453	69
	<i>Actitis hypoleucos</i>	58	54	3	0	1	0	0	0	0	0	0	116	41
	<i>Arenaria interpres</i>	3	18	6	1	3	2	0	0	0	0	0	33	36
	<i>Phalaropus lobatus</i>	0	1	1	2	1	0	0	0	0	0	0	5	2
	<i>Stercorarius pomarinus</i>	0	0	0	0	0	0	1	0	4	1	0	6	6
	<i>S. parasiticus</i>	1	2	6	8	4	1	1	0	1	0	0	24	43
Bredstjärtad labb Kustlabb Fjälllabb Storlabb Obestämd labb	<i>S. longicaudus</i>	0	1	1	3	5	3	0	0	0	0	0	13	8
	<i>S. skua</i>	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2	1
	<i>Stercorarius sp.</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	3
	<i>Larus melanocephalus</i>	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	3	1
	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	1	5	2	4	9	51	125	1	35	13	12	258	331
	<i>Xema sabini</i>	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Tärnmås Skrattmås Fiskmås Silltrut Tretåig mås	<i>Croicoceph. ridibundus</i>	4909	1494	1925	828	158	473	301	193	192	143	141	10757	7002
	<i>Larus. canus</i>	3044	431	525	423	152	466	330	66	300	458	301	6496	2356
	<i>Larus fuscus</i>	9	12	14	6	19	8	1	0	0	0	0	69	58
	<i>Rissa tridactyla</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	1	6	9
	<i>Hydroprogne caspia</i>	1	5	2	2	1	0	0	0	0	0	0	11	10
	<i>Sterna hirundo</i>	582	712	867	76	213	55	1	0	0	0	0	3276	1779
Skräntärna Fisktärna Silvertärna Fisk/silver Småtärna Svarttärna	<i>S. paradisaea</i>	257	33	33	2	1	4	0	0	0	1	0	427	210
	<i>S. hirundo/paradisaea</i>	232	323	273	10	28	0	0	0	0	0	0	Omr.	
	<i>Sternula albifrons</i>	32	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	39	66
	<i>Chlidonias niger</i>	21	22	37	13	2	0	0	0	0	0	0	95	47
	<i>Uria aalge</i>	0	0	0	1	0	3	14	0	13	2	7	57	264
	<i>Alca torda</i>	0	0	0	0	0	0	1	2	8	1	3	22	47
Sillgrissla/tordmule	<i>U. aalge/A. torda</i>	0	0	0	0	0	0	4	1	13	4	2	Omr.	

● **TABELL 3. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2010 FORTS.**

		Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Alkekung	<i>Alle alle</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
Skogsduva	<i>Columba oenas</i>	0	0	88	78	56	1702	1082	990	878	225	50	5149	7932
ingduva	<i>C. palumbus</i>	0	0	0	0	0	65780	65422	102100	17580	6600	1100	258582	238091
Turturduva	<i>S. turtur</i>	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Gök	<i>Cuculus canorus</i>	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Tornseglare	<i>Apus apus</i>	0	2528	566	3	9	8	0	0	0	0	0	3114	7267
Större hackspett	<i>Dendrocopus major</i>	0	0	0	0	0	0	0	3	0	1	0	4	15
Mindre hackspett	<i>D. minor</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
Trädläarka	<i>Lullula arborea</i>	0	0	0	0	5	156	332	125	363	14	5	1000	1230
Sångläarka	<i>Alauda arvensis</i>	0	0	0	0	0	103	421	385	621	85	3	1618	1632
Bergläarka	<i>Eremophila alpestris</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	1	6	10
Backsvala	<i>Riparia riparia</i>	0	429	565	282	511	291	29	2	0	0	0	2109	3475
Ladusvala	<i>Hirundo rustica</i>	0	564	1110	2460	5000	12860	3385	87	3	5	0	25474	23461
Hussvala	<i>Delichon urbicum</i>	0	598	863	434	56	105	14	0	0	0	0	2070	5250
Större piplärka	<i>Anthus richardi</i>	0	0	0	1	3	1	0	0	0	0	0	5	2
Fältpiplärka	<i>A. campestris</i>	0	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	6	29
Trädpiplärka	<i>A. trivialis</i>	0	8430	14900	4580	4220	190	48	2	0	0	0	32370	22692
Ångspiplärka	<i>A. pratensis</i>	0	0	0	0	9501	2196	906	94	247	235	22	13201	8461
ödstрупig piplärka	<i>A. cervinus</i>	0	0	1	9	24	5	3	0	0	0	0	42	56
Skärpiplärka	<i>A. petrosus</i>	0	0	0	4	7	9	10	3	2	0	0	35	33
Gulärla	<i>Motacilla flava</i>	0	7455	18886	3160	720	74	5	1	0	0	0	30301	38620
Försärla	<i>M. cinerea</i>	0	0	1	20	61	63	82	23	14	2	0	266	174
Sädesärla	<i>M. alba</i>	0	30	77	86	171	253	15	2	0	1	0	635	1164
Sidensvans	<i>Bombicilla garrulus</i>	0	0	0	0	0	0	0	14	1665	1060	350	3089	1407
Järnsparv	<i>Prunella modularis</i>	0	0	0	4	7	27	22	3	3	0	1	67	71

● **TABELL 3. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2010 FORTS.**

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Björktrast													
Taltrast	0	0	0	0	0	0	0	0	940	375	20	1335	9491
övingetrast	0	0	0	0	10	20	25	90	0	0	0	145	1118
Dubbeltrast	0	0	0	0	0	0	5	110	305	30	0	450	4010
	0	0	0	0	0	204	223	339	12	17	0	795	319
Skägges	0	0	0	0	0	0	0	88	12	0	0	100	12
Stjärtnes	0	0	0	0	0	0	3	57	29	0	0	89	10
Svartnes	0	0	0	0	0	50	0	0	5	0	0	55	735
Blåmes	0	0	0	0	0	4940	850	3570	2290	210	9	11869	21671
Talgöxe	0	0	0	0	0	35	20	305	350	0	0	710	532
Pungmes	10	0	0	0	0	3	0	1	0	0	0	14	4
Varfågel	0	0	0	0	0	6	5	4	7	0	0	22	20
Nötskraka	0	0	0	0	0	0	39	210	0	0	0	249	1309
Kaja	0	0	0	0	0	420	2840	15470	5485	2490	120	26825	33818
åka	0	0	0	0	0	146	479	1153	1177	126	63	3144	6795
Kräka	0	0	0	0	0	0	48	232	202	24	4	510	3608
Stare	140	370	1466	0	320	3051	10053	6750	43060	1320	830	67360	111872
Bo/bergfink	0	0	0	580	378050	214050	106200	16100	37750	2510	550	755790	763944
Gulhämpling	0	0	0	0	0	1	0	2	2	0	0	5	6
Grönfink	0	0	0	0	0	0	455	1980	41660	9410	2080	55585	39387
Steglits	0	0	0	0	37	229	1421	970	4440	1210	220	8527	2100
Grönsiska	0	0	1710	9470	61690	13800	96810	1820	7260	900	280	193740	31518
Hämpling	0	0	0	0	600	600	4947	2440	2710	250	10	11557	23229
Vinterhämpling	0	0	0	0	0	0	2	146	640	238	72	1098	1987
Gråsiska	0	0	0	0	5	22	62	248	4132	2860	1520	8849	1840
Snösiska	0	0	0	0	0	0	0	0	11	4	0	15	2
Mindre korsnäbb	0	45	322	51	86	53	29	0	0	0	5	591	2345
Störe korsnäbb	0	0	0	0	1	0	248	78	147	38	23	535	782
osenfink	1	1	2	2	0	0	0	0	0	0	0	6	4
Domherre	0	0	0	0	0	0	3	71	551	323	210	1158	1036
Stenknäck	0	0	0	0	0	0	38	32	5	0	0	75	6

● **TABELL 3. STRÄCKET I FALSTERBO HÖSTEN 2010 FORTS.**

	Aug 1	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Total Total	Medel Mean
Lappsparv	0	0	0	0	1	1	3	4	0	4	4	6	23	15
Snösparv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	37	65	109	156
Gulspär	0	0	0	0	0	0	0	31	184	1066	515	219	2015	2934
Ortolansparv	0	3	18	0	2	0	0	0	0	0	0	0	23	39
Sävsparv	0	0	0	0	28	61	254	2319	139	49	7	5	2862	1313
Summa	20805	31005	55032	29750	470547	397221	313918	189855	199076	40676	11991	1759876	1637610	